

Vytis

Lai Laisvės Švyturys nušviečia Tėvų Žemę — Lietuvą; tepanai-
kina baimę ir vergiją; lai pražydi šios pagrindinės didžiosios lais-
vės — religijos, spaudos, žodžio ir susirinkimų.

DIEVUI IR TĖVYNEI

Published Monthly by

Knights of Lithuania

366 W. Broadway,

SO BOSTON 27, MASS.

Subscription: Yearly \$3.00

Single Copy 30c.

ANTANAS VAIČIULAITIS

EDITOR

1419 No. Main Ave., Scranton 8, Pa.

PHYLLIS GRENDAI

Assistant Editor

CONTRIBUTORS

Rev. Stan. Raila, Rev. J. C. Jutkevičius,
Stanley Balberis

KONNIE J. SAVICKUS, ESQ.

Legal Advisor

4532 N. Clifton Ave., Chicago, Ill.

ART DEPT.

Stanley Griganavičius

**Knights of Lithuania
Supreme Council
Officers 1947-1948**

REV. JOHN C. JUTKEVIČIUS

Spiritual Director

153 Sterling St., Worcester 4, Mass.

JOSEPH BOLEY

President

5 East 62nd St., New York, N. Y.

JOSEPH A. LOLA

1st Vice President

49 Grady Court, East Boston, Mass.

VINCENT ED PAVIS

2nd Vice President

1409 So. 51st Court, Cicero 50, Ill.

JEANNE KARPUS

Corresponding Sec'y.

410 Second St., Brooklyn, N. Y.

LOUISE R. TOTILAS

Financial Secretary

18 Montrose St., Worcester 4, Mass.

FRANK GUEDELIS

Treasurer

129 Rita St., Dayton 4, Ohio

REV. MODESTAS STEPAITIS, O.F.M.

Trustee

Mount St. Francis Greene, Maine

ANDREW YUKNIS

Trustee

9207 So. Homan Ave.,
Evergreen Park 42, Ill.

RITUAL COMMITTEE

ANTHONY J. MAŽEIKA

3225 Stafford St., Pittsburgh, Pa.

PHYLLIS GRENDAI

366 W. Broadway, S. Boston 27, Mass.

ANTHONY J. YOUNG

35 Hunnewell Ave., Brighton 35, Mass.

All correspondence should positively reach the editorial offices by the 15th of the month of the coming issue. Correspondents may use pen names, but all correspondence must bear the signature and address of the writer. The editor assumes no obligation to return any material not solicited.

Entered as second class matter June 10, 1943 at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Liūdny Atminimų Mėnesiai

Atėjo vasara ir visa jos grožybė. Medžiai žaliuoja, ežerų ir jūros vandenys raibuliuoja saulės spinduliuose, ir grūdas bręsta dirvoje.

Daug gražių atminimų palikdavo vasara Lietuvoje — ir pilnus vaisių sodus, ir derlių lysiose, ir šienapiūčių dainas, ir karštas darbymetes, ir malonų poilsį ant upių krantų ar girių pavėsiuose.

Tačiau metai iš metų jau įsimaišo liūdesys ir skausmas į tuos atsiminimus: vasaros mėnesiais Lietuvai buvo uždėta vergija, jos laisvė sutrypta, o žmonės paminti ar išblaškyti.

Ne vienam lietuviui akyse stovi tos žiaurios ir neteisingos dienos, kada 1940 metų birželio viduryje rusai įsibrovė į ramias jų tėviškes. Nuo tada mūsų tėvų žemė nepažino atlydžio nė pagodos. Kas buvo per ištikus metus auginta ir statyta, viena diena buvo sutriuškinta: tai gražusis lietuvių tautos laisvės rūmas. Bolševikai iš pat pirmos valandos griebėsi teroro, persekiojimų, trėmimų, — ir viršum to tiesė antrą savo tinklą: rinkimus, balsavimus, kuriuose, pagal Kremliaus magišką lazda, visados pasireiškia šimtaprocentinis „palankumas“ raudonajai diktatūrai, — ir prisijungimas prie Maskvos.

Ta visa Stalino rinkimų komedija šiaudien jau gerai žinoma. Mažiau kam žinoma, kad Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų užėmimą Rusijos diktatorius ruošė su savo dvasinio brolio ir diktatoriaus Hitlerio parama, pritarimu ir palaiminimu. Abu jie ruošė ramių kraštų pražūtį, abu apie tai tarėsi ir abu sutiko. Dokumentuose, kuriuos neseniai paskelbė Amerikos vyriausybė, aiškiai matyti, kaip Stalinas bičiuliavosi su Hitleriu, kaip juodu žingsnis po žingsnio aptarė savo juodus planus didžiausioj slaptumoj, lygiai kaip du plėšikai, kur įlindę, kuždasi apie savo naujas vagystes ir žudymus. Taip elgėsi ir trumpalaikiai Maskvos ir Berlyno diktatoriški broliukai. Minėtuose dokumentuose nesąky randame

VAKARO VARPAS

Tiems, kas budi, tiems, kas minga,
Vakarinis varpas gieda
Psalmę darnią ir mįslingą,
Plėnis laimina ir žiedą...

Sugiedojęs, jis vis dunda,
Stabdo sėją, baigia orę,
Tramdo gaudį, guodžia skundą,
Maldo širdį daugianorę...

Ten, kur žemė pančiais movi,
Supa varpas savo šerdį —
Duoda sapno didį dovį
Tiems, kas gema, tiems, kas merdi..

Jurgis Baltrušaitis

pažymėta, kaip Stalinas asmeniškai kėlė reikalavimus vokiečiams dėl Baltijos kraštų, kaip jis planavo, kaip derėjosi, kaip net pinigus naciams siūlė už kai kurias Lietuvos sritis (už Suvalkijos trikampį). Antai skaitome apie anas dviejų plėšikų derybas: „Stalinas išsakmiai išskaičiavo Estiją, Latviją ir Lietuvą“. Tuose dokumentuose dar ne vienoje vietoje aptinkame patį Staliną imantis tautų žudytojo vaidmens.

Taip buvo surengtas ir atliktas laisvų kraštų pavergimas. Hitleris ir jo pakalikai už savo darbus jau atsiėmė, ką buvo nusipelnę. Maskvos diktatorius, pripučių svetimo kraujo, prisiplėšęs kitų turto, sėdi garbinamas už Kremliaus mūrų, — didžiausias mūsų gadynės vergų varovas. Jį garbina ne tik pavergtieji kraštai, priversti liaupses šaukti, bet dar kaip neseniai apie jį tūpčiojo ir laižėsi svarbiausieji demokratijų vadai!

Kol ateis atsiskaitymo valanda ir Stalinui, užimtieji kraštai rusų skriaudžiami ir naikinami. Žmonių trėmimai nesiliauja. Į ištremtųjų vietas privaroma rusų, ir tokioj Lietuvoj, Latvijoje ar Estijoje atsakingose vietose vis daugiau ir daugiau matyti maskoliškų pavardžių. Ne tik ekonomiškai ir politiškai tos šalys įkinkomos Maskvon jungan. Paverginama ir pati mintis, kultūra. Reikia tik paskaityti paskutinius tėvynėj tebesančių lietuvių rašytojų darbus. Bolševikinės kritikos užvaryti, jie per prievartą giria savo pavergėją Staliną, Maskvą apšaukia „gimtąja Maskva“, rusų kariuomenę vadina išvaduojoja. Ne veltui „Izvestijos“ gali pastebėti: „Žymi dalis lietuvių rašytojų kūrybos pavesta didžiajai rusų tautai.“

Taip Kremliaus vorai savo biauriais tinklais bando apspėsti ir sunaikinti lietuvių sielą ir protą, kad jis užsimirštų esąs lietuvis, laisvos ir nuo neatmenamų amžių gyvenančios tautos sūnus.

Vienok lietuvių siela niekad nebū pavergta. Jis yra laisvos tautos sūnus, tos laisvės ilgesio ir siekimo jis neparduos, nors ir žiauriausios vėtros siaustų aplinkui. Auka po aukos, trėmimas po trėmimo, mirtis po mirties laisvės kova ir troškimas negesta Lietuvoje. Toji viltis, tas tikėjimas laisvai žengti laisvų kraštų šeimoje niekad nebus lietuvių tautoje.

Tai didelis tikėjimas ir graži viltis. Toje viltyje glūdi visa turtinga šalies praeitis, skaudžiai atsiliepia kruvina dabarties priespauda ir kova, o taip pat spindi geresnių, laisvų dienų žvaigždė. Mes tikime visa širdimi, visa siela ir visomis mintimis: toji žvaigždė patekės ir dar skaisčiau švies mūsų tėvų žemei, brangiausiajai Lietuvai, tiek skausmo ir neteisybės šiandien prislėgtai.

R.

Lietuvių Muzika Tremtyje

Susikūrus Vakarinės Vokietijos dalyje D. P. stovykloms, šalia mokyklų, vaikų darželių su dideliu entuziazmu ir užsidegimu ėmė ten reikštis ir meninis gyvenimas. Beveik visose stovyklose tuoj pat susiorganizavo chorai, tautinių šokių rateliai, vaidintojų būreliai ir t.t.

Visi mūsų operos dainininkai, baletų šokėjai, instrumentalistai tuoj pradėjo koncertuoti savo stovyklose, o šiek tiek susitvarkius susisiekimui, plačiai pradėjo lankyti ir kitas lietuvių gyvenamas vietas, kartu koncertuodami ir ten esantiems alijantų kariuomenės daliniams. Savo gražiais balsais, gražiu šoku arba grojimu, jie guodė ir stiprino karo audrų suvargintas lietuvių D. P. sielas ir širdis ir parodė vakarų alijantams, kiek aukštai yra pakilęs lietuviškas menas.

KONCERTAI

Šiuo metu plačiau pasireiškia ar pasireiškė su koncertais šie mūsų dainininkai: V. Jonuškaitė - Zaunienė (dabar J. A. V.), A. Dambrauskaitė, kuri labai sėkmingai dainavo ir Augsburgos Operos Teatre "Bohemoj", J. Augaitytė, Adomaitienė (dabar U.S.A.), Iz Blaudžiūnaitė - Motiekaitienė; Būtėnas (dabar U.S.A.), St. Liepas — tremtyje padaręs itin didelę pažangą, Ip. Nau-ragis, A. Kutkus, Kovelis ir kiti.

Iš instrumentalistų plačiau koncertuoja: pianistai Mrozinskas, Kuprevičius — labai pasižymėjęs Šveicarijoje, Ženevos mieste įvykusiame tarptautiniame pianistų konkurse (dabar Argentinoje); organistas Z. Nomeika, smuikininkas Iz. Vasiliūnas, violončelistas Saulius, altistas Gabrielolas (dabar Australijoje), smuikininkas Matiukas. Šie keturi buvo sudarę labai pajėgų styginį kvartetą.

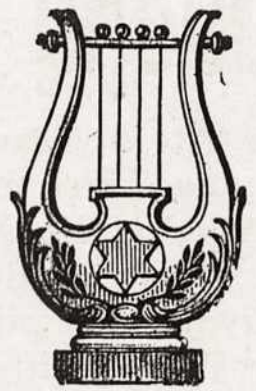
Žinomas operos ir simfoninių koncertų dirigentas J. Kačinskas keletą kartų Augsburgėje dirigavo simfoninius koncertus, kuriuos labai gražiai įvertino įžymūs vokiečių meno kritikai.

JAUNIEJI

Tai vis žinomi iš Nepriklausomos Lietuvos menininkai. Nuo jų nepasilieka ir jaunieji menininkai — dainininkai, kurių daugumas studijuoja gerosios vokiečių konservatorijose pas žymius pedagogus. Sakysime, vien Stuttgarto konservatorijoje studijuoja 9 lietuviai.

Iš jaunųjų dainininkų pažymėti šie: tenoras Baranauskas — turi nuostabaus gražumo ir pajėgumo balsą, tik, žinoma, reikia dar daug ir su gerais pedagogais padirbėti; sopranas Krikštolaitytė, baritonas P. Rūtenis (dabar Australijoje),

mezosopranas Salomėja Nasvytytė, bas-baritonas Paukštys ir kiti. Tai vis prieauglis, kuris laikui bėgant gražiai pavaduos jau pavargusius senuosius dainininkus.

OPERA

Tremties meniniame gyvenime yra susikūrusi ir opera su baletu. Po ilgo ir sunkaus darbo buvo pastatyta Rossini opera "Sevilijos Kirpėjas" ir baletas "Copelia". Šiedu vienetai, esant labai blogoms sąlygoms, negali tinkamai toliau varyti savo darbo ir šiuo metu su turimu repertuaru lanko lietuviškas stovyklas, bet naujų pastatymų vargu ar beduos.

Tremtyje esantieji kompozitoriai taip pat uoliai dirba. Nepaisydami kartais sunkiausių sąlygų, jie nenuilstamai kuria. Tai K. V. Banaitis, J. Kačinskas, J. Gaubas, J. Štarka, Br. Budriūnas, Motiejus Budriūnas, Vl. Jakubėnas, Vyt. Marijošius, Gailevičius ir kiti.

CHORAI

Tenka plačiau sustoti prie chorų, kuriuos pradžioje turėjo kiekviena stovykla. Iš visos daugybės chorų greitai išryškėjo kaip pajėgiausi šie vienetai: Čiurlionies vardo Ansamblis, kuriam vadovauja A. Mikulskis; Tautinis lietuvių Ansamblis — vad. St. Sodeika ir akt. G. Velička (dabar Seligenstadte), Šeinfeldo stovyklos choras — vad. Br. Bundriūnas; Schwab. - Gmund stovyklos choras — vad. A. Kačanauskas; Augsburgos stovyklos choras — vad. J. Kačinskas; Dilingeno stovyklos vyrų choras — vad. J. Štarka; ir Hanau stovyklos choras — vad. Br. Janušas.

Šie visi meniniai vienetai nesitenkino vien savo stovyklos ribomis, bet nebodami sunkių, ilgų kelionių ir maisto trūkumo, lankė ir kitas stovyklas; taip pat sėkmingai garsino lietuvišką dainą ir šokius Vakarų alijantų kariuomenei. Ne vieną iš šių ansamblių girdėjo ir matė, jų dainomis ir šokiais gėrėjosi U. S. A. senatoriai ir kongresmanai, kurie lankė stovyklas. Aišku, kad pamatę lietuvių organizuotumą, aukštą meninę kultūrą, kai kurie iš jų, anksčiau priešingai nusistatę prieš D. P., po tokių koncertų pakeitė savo nuomonę ir dabar pasisako už D. P. išileidimą į U. S. A.

Deja, daugumas šių ansamblių paskutiniu laiku gyvena merdėjimo dienas, o kai kurie jau ir visai likvidavosi.

Kas per priežastis?

Be eilės kitų, pagrindinė priežastis yra taip

Lieut. Stasys Girėnas

VYTIS COMMEMORATES
the fifteenth anniversary of the
ill-fated flight of our two Lithuanian
heroes, Capt. STEPONAS
DARIUS and Lieutenant STASYS
GIRĖNAS.

Fifteen years ago this month, two daring men, bent on mission of glory, sailed off into the pale sky of dawn, their plane winging its way toward the east to their goal — LITHUANIA. These two men, Captain Steponas Darius and Lieutenant Stasys Girėnas, met their tragic death amid mysterious circumstances — only within a few hundred miles of their destination.

Capt. Steponas Darius

vadinamoji D. P. "raumenų medžioklė", arba, "raumenų prekyba", — Kanados miškams kirsti, Australijos keliams tiesti ir Belgijos angliai kasti. Didelė dalis paties gražiausio dainuojančio jaunimo, nematydami kitos išeities, perduoda savo raumenis ir važiuoja į paminėtus kraštus. Todėl ir susilpnėjo daugumas ansamblių. Iš jų dar vis laikosi sename pajėgume Čiurlionies vardo Ansamblis — vad. Mikulskio ir Tautinis Lietuvių Ansamblis — vad. Sodeikos.

REIKTŲ PERKELTI AMERIKON

U. S. A. lietuvių spaudoj jau buvo pasisakyta, kad reiktų kurį nors vieną iš šių ansamblių perkelti Amerikon. Pirmoj eilėj kai kas piršo Čiurlionies Ansamblių. Kodėl pasirinktas Čiurlionies Ansamblis? Ar jis geresnis, pajėgesnis už Sodeikos Ansamblių? Jei aš pasakyčiau, kad vienas iš jų yra geresnis už kitą, būčiau šališkas ir neteisingas. Manau, kad jie abu yra lygiai meniškai stiprūs, tik jų kryptis yra nevienoda. Jei Čiurlionies Ansamblis, dainuodamas daugiausia lietuviškas liaudies dainas, parodo lietuvišką seną vargo bakužę, tai Tautinis Lietuvių Ansamblis, dainuodamas lietuvių ir pasaulinių kompozitorių dainas, parodo, kiek yra pažengęs lietuviškas muzikos menas.

Taigi, abu šie ansambliai yra lygiai geri. Ma-

nyčiau, kad U. S. A. lietuvių pareiga būtų pasirūpinti jau iš anksto abu šiuos ansamblius atgabenti Amerikon. Kai dabar lauktasis tremtinių įsileidimo į U. S. A. bilius priimtas, tai šis mano siūlymas nebus neįgyvendinama svajonė, bet, nors ir sunkiai, įvykdomas darbas. O dėl to gailėtis tikrai neteks.

Baigiant šią, toli gražu nepilną apžvalgą, reikia pasakyti, kad visi šie suminėti menininkai ir ansambliai ir daug nesuminėtų atlieka ir dar atliks didelį dvasinį D. P. lietuvių stiprinimo darbą. Jeigu dar šiandien lietuviai tremtyje dvasia nepalūžo, tai žymia dalimi yra visų dainos ir muzikos menininkų, muzikinių ansamblių ir chorų nuopelnas. Garbė ir padėka jiems!

Tikybės gyvumas yra skaisčiausias žmoniškumo sušvitėjimas.

Vydūnas

Nuolatai tikrėjo man, kad visas gyvenimas, koks jis kartais ir nebūtų audringas ir net pragariškas arba saulėtas, dangiškas, — visas jis glūdo nuostabioj globoje, kuri visa nušviečia ir palaimina savo Išmintimi, savo Meile ir savo Galia. Kaip gera būtų, galint visumet taip patirti! — Kad sielai pakilti visados būtų sparnų!

Vydūnas

Ben. Rutkūnas

ERELIŲ KELIAIS

(Žuvusiems lakūnams — Dariui ir Girėnui)

*Pagimdė jus liūdnoji žemė,
beržais ir kryžiais apsikaišius;
kaip motina gera mylėjo
saldžiom svetainių vaisėm.*

*Šimtai sūnų laivais nubrido
ieškoti laimės užu marių —
ir atskirti krantuos parimo,
ilgėdamies šalies gintaro . . .*

*Toli nuo tėviškės, nuo brolių
jūs sekėte, kaip paukščiai nardo
dangaus žydry — ir kaupėt drąsą
iškelt tėvynės vardą.*

*Per rūsčią nemigą, per vargą
nusikalėt sparnus iš plieno
ir mylių tūkstančius virš marių
ereliais skridot naktį dieną.*

*Ir nešėt savo gimtai šaliai
garbės ir saulės šviesų paštą — —
Sužvingo vėtra — — Ir pakirpo
sparnus skrajūnams raudų krašto.*

*Skausme rankas užlaužė sesės,
pravirko motinos ant kapo — —
Neverkit! — Didvyrių mirtis
tėvynei saule tapo!*

Kun. Stan Raila

VYČIAI LIETUVIAI

Ne syki jaunasis Amerikos lietuvis klausia, kodėl lietuviško kraujo lietuviai amerikiečiai turi rūpintis lietuviškumu. Juk jie yra čia gimę, čia gyvena, nematė Lietuvos, daugumas jų ir niekuomet nematys. Juk niekas, sako, Lietuvoj gimusiems neliepia mokytis angliškai, ar būti amerikiečiu ir lietuviu. Kodėl mūsų jaunimas taip "persekiojamas", kad mes turime būti "dvi-gubi"? Kodėl mus verčia lietuviškai kalbėti, apie Lietuvą tiek daug mąstyti, veikti, dirbti net aukų duoti?

Toki klausimai sukasi ne vieno jaunuolio galvoj, jei tik jis šiek tiek mąsto, nori daugiau veikti ir dar nėra pabėgęs nuo lietuviškos amerikiečių visuomenės. Panašūs klausimai ypač ateina į galvą jaunimui, kurs priklauso prie lietuviškų draugijų.

Ką į tai reiktų atsakyti?

Vyčiams tas klausimas yra daug supranta-mesnis. Mat, vyčiai turi vieną savo tikslų — Nr. 3, kurs štai ką sako: "Lietuvos Vyčiai žadina jaunuomenėj prisirišimą į savo tėvų žemę Lietuvą ir meilę savo gimtosios kalbos bei mūsų tautos papročių".

Šis vyčių paimtasis tikslas duoda jiems uždavinį ir paraginimą pažinti ir pamilti Tėvų Žemę, papročius ir kalbą. Kai tik kas arčiau susipažįsta su kilnia ir didinga lietuvių praeitimi, tas pamilsta ir grožėjasi ja. Taip mes turime eilę ne lietuvių, kurie daug rašė ir gyrė lietuvių tautos brangenybes, mūsų kalbą, būdą, dainas, papročius. Jei jau ne lietuviai parodė tiek susidomėjimo mūsų praeitimi ir mūsų tautiniais bei istoriniais turtais, tai kiek daugiau tai turėtų rūpėti tiems, kurie taip artimai, pirmoj ar antroj kartoj yra lietuviai, nors Amerikoj gimę ir čia gyveną.

Lietuvių ir Lietuvos praeitis ir lietuvių tauta yra skirtinga nuo kitų tautų. Lietuvių būdas turi tokių savumų, kurių neturi kiti. Tie, kurie tuos dalykus žino, sako, kad lietuvių būdą paveikė Vakarų ir Rytų kultūra ir civilizacija. Todėl sakoma, kad lietuviai labiau palinkę giliai mąstyti, svarstyti, jie pasilieka savyje užsidarę. Jie nemėgsta pasirodyti viešumon, iškilti.

Lietuviai turi tų pačių ypatybių kaip Indijos gyventojai, iš kur ir jų kilimo lopšys yra. Lietuviai paslaptingi.

Bet šalia to lietuvių sielai bei charakteriui atsiliepė ir Rytai. Mat, lietuviai ilgai su jais bendraudami pasisavino ir jų būdo dalelę.

Apskritai lietuvių būdas yra daug lygesnis, pastovus, neturi didelių keistumų, bet daugiau ramus.

Iš tų kelių būdo bruožų ir plaukia lietuviškumo charakteris. Bet apie tai kitą syki.

Nelė Mazalaitė

Legenda Apie Ažuolo Šaką

Tai, apie ką dabar bus pasakojama, prasidėjo kartą pragare. Ir tą dieną, kaip ir amžinai, tenai virė darbas kiekviename kampe, ir nebuvo nė vieno velnio, kuris sustotų nors sekundei atsikvėpti: tie, kurie mėgsta kankinti kitus, niekuomet nepavargsta. Kapstyklėmis ir smala nešini lakstė jie taip greitai, kad kibirkštys sklaidėsi iš jų uodegų. Kiti visą dieną skaldė stambius medžių kelmus neužgesinamam laužui, ir kiti sukinėjosi aplinkui katilus, murkdydami atgal bemėginančius išlipti nusidėjelius. Buvo ir tokių, kurie nesijudindami ilgas valandas sėdėjo prieš pasmerktuosius ir rėkė jiems jų praeities nusidėjimus. Čia nėra net mėginama apsakyti, kiek visokių darbų pripildyta anoji pasmerkimo buveinė — tiktai galime žinoti, kad ten nėra nė akimirksnio tylos nė poilsio. Nė mažiausios minutės nėra to — žinokime.

Ir ūmai tas triukšmas pasidaro dar didesnis, kai pro duris įviršta velniūkštis — jis buvo panašus į juoda dideli vorą, ir nuo skubėjimo jo liežuvis maskatavosi asla.

— Turime! — sušuko jis. — Turime vieną iš ten!

Biaurus džiaugsmas apsėdo visus, ir spygaudami nubėgo jie pas savo didįjį velnią pranešti jam laimėjimą.

— Atveskite jį į iškilmių rūšį, — pasakė jis apsilaižęs, ir nuėjo tenai pats, kad pasirodytų visoje savo baisumoje naujai aukai.

Keli tuzinai velnių tempė vėlę — ji buvo suraišiota devyniomis grandinėmis, kurios visos suvarstytos iš ugnies ratų, ir jos kojos buvo įkištos į aštrių vinių klumpes — tačiau ji nedėjavo.

— Pažvelk į mane! — subaubė didysis velnias. Ir kai vėlė pakėlė akis, jis laukė, kad ji kris po jo kojomis — tačiau ji stovi ir galvoja:

— Jis yra biaurus. Jokia kiaulė nenorėtų turėti tokio deglo šeriuoto snukio. Žiūrėkite, jo ragai liepsnoja ir ausys yra tokios nukarusios, kad jis negalėtų vaikščioti neprimindamas jų. Neduok, Dieve, patekti į jo rankas: tokiais nagais galima išarti iš kalnų uolos dirvą. Ne, man nusibodo žiūrėti į jį, — ir vėlė sako:

— Ko jūs visi prisikabinot prie manęs?

— Sakyk! Tai tu nežinai? — šnypščia didysis velnias. — Atneškite jo bylas! Visi iš ten vaidina nuskriaustuosius. Kur yra tardytojai?

Jie ateina — raštininkų ragai yra visiškai nutriušę nuo rašymo į kietas jaučių odas, ir teisėjų barzdos išsišėrusios — taip be paliovos jie judina žiaunas. Tačiau kiek jie dabar griozdžia po spintas, jie teatranda tiktai vieną puslapį su šios vėlės vardu, ir tas pats teturi tiktai kelias

nuodėmes, kurios vėliau buvo atgailėtos, ir todėl čia turėjo būti išbrauktos.

— Ko jūs norite? — vėl sako vėlė. — Visą amžių neturėjau su jumis jokių reikalų, net juokais nesišaukiau jūsų, o dabar nutvėrėte mane pakeliui į dangų. Ne, aš nesu joks šventasis, tačiau tikiu, kad gerasis Dievas turės ir man kokį kampelį.

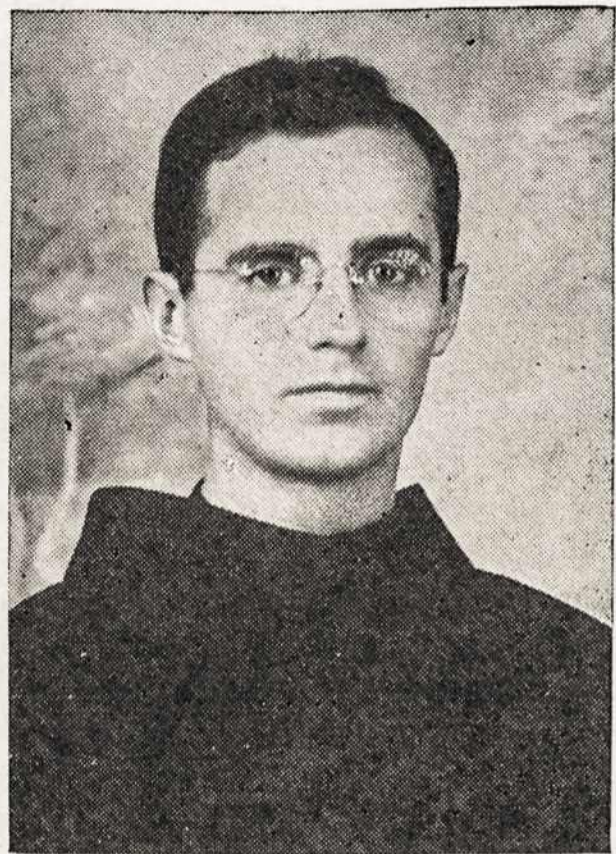
Ir kai ji ištarė šį žodį — devynios ugnies grandinės nukrito nuo jos, jos kojos tapo laisvos nuo vinių apavo, ir kaip sparnų nešama ji išnyko iš pragaro — ir pro rūšio langą jie regėjo dar ją besikeliančią dangaus taku.

— Bet tai juokinga! — sušunka didysis velnias ir trenkia uodega į savo sostą taip smarkiai, kad jis įskyļa. — Ši prakeikta maža tauta! Kas iš to, kad mano sąjungininkai žandarai ir tijūnai gauna pasmaguriauti jų mėsa, kad ponai pardavinėja juos tarpusavyje, o man — kokiam man nauda? Jie vistiek niekuomet neateina čia, bent tik toks, kurio išsižada žmonės ir pati jų žemė. Jie kovoja už maldaknyges ir už rūtas, jie kariauja už tokius niekus su milijonais — jie yra paskutiniai kvailiai, bet aš jų negaliu įveikti. Jie yra tylūs ir kantrūs, jie neturi net padoraus keiksmo savo kalboje. Jie nebijo mūsų, pažiūrėkit, kaip jie išjuokia mus savo pasakose. Jie kenčia su šypsena ir giesme, ir aš negaliu įveikti ten nei bobos, nei piemenio. Tai juokinga! Ši saujelė! Ne! — sušunka jis ir dar kartą kerta į aslą — ir dabar uodegos galas nutrūksta. — Aš sušniauksiu šią saują kaip tabaką! — ir jis taip sušniurkštė nosimi, jog teisėjų barzdos visiškai nulakstė, ir keli mažesni velniai persivertė kūliais.

— Ei! — sušuko jis į visą pragarą. — Užteks jums tinginiauti! Aš jums parodysiu, kaip keliems zuiti aplink vieną nusidėjėlį! Jūsų vienas gali aptarnauti kelis. Likusieji marš į žemę ir neatstokit nuo tos atkakliosios šalies žmonių, neatsitolinkit per amžių amžius, iki bus jie išnaikinti iki paskutinio! — Ir jis taip buvo įniršęs, jog ir pats nusivertė į žemę susirasti sau kokį žmogų — ir prisistojo prie pirmo sutikto.

Tiesą sakant, gal būt, jis ir nebūtų jo pastebėjęs, nes žmogusėjo atsargiai ir tyliai: ant savo pečių jis nešė brangų daiktą. Kai jis sustodavo pasilsėti, jam atrodė, kad šioje nakties tamsumoje jis jaučia žiburį už savo pečių, ir kai jis žengė, jam rodėsi, jog jį prilaiko geros rankos — taip jis džiaugėsi savo nešuliu. Ir šią akimirką žandarai sekė jį, ir jie parodė velniui, kaip prie jo priėti.

— Jis neša knygas, — kalbėjo žandarai. — Kvailys, jis neša pats savo galvą ir tuojuo ne-

Tėvas JUSTINAS VAŠKYS, O.F.M.,
Liet. Pranciškonų Vien. Amerikoje Provincijolas.

LIETUVOS VYČIAI NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA TĖVUS PRANCIŠKONUS, JŪJŲ IŠKILMIŲ PROGA, KENNEBUNK PORT, MAINE, RUGPIŪČIO 15 D. DŽIAUGIAMĖS TEN JŪJŲ ĮKURTU ŠV. ANTANO VIENUOLYNU IR LINKIME JIEMS AUGTI IR KLESTĖTI JŪJŲ ŠVENTAME DARBE AMERIKOS LIETUVIŲ TARPE.

**LIETUVOS VYČIŲ CENTRO
VALDYBA**

teks jos. — Ir jie lenkė jį su šautuvais kaip žvėrį į miško tankmę, ir kai žmogus pajuto tai, jį apėmė nusiminimas, ir čia velnias nutvėrė jį už alkūnės:

— Nebėra jokio išsigelbėjimo, — šnibžda jis, — tave sugaus, kankins, išveš, išvargs tavo šeimą, atims ūkį ir atkels ten svetimus — kam tau visa tai žinoti? Kaip tu ištersi?

Žmogus nusiriša odos diržą ir iškėlęs ranką užmeta jį už ąžuolo šakos.

— Visiškai teisingai, — šiurena velnias, tarytum medžiai, — tegu jie sau pasiima pakuoklį. Jus vistiek visus iškars — kiek čia jūsų tėra.

— Užtat turiu saugoti save mūsų žemei, — galvoja žmogus, — aš turiu sugrįžti. Kaip aš galėčiau sutepti mūsų šventą medį, — ir jis nu-laužia šaką, ant kurios norėjo užkabinti nuodėmę. Jo stipriose rankose lūžinėja tvirta ąžuolo šaka, ir tą minutę, kai jį sugriebia žandarų rankos — jis užsikiša už ančio šakos gabalą.

Niekas neatima jam šio neverto daikto kalėjime nei ištremtyje. Speige ir šaltyje gyvena jis, jo kojos prirakintos prie ratų, kuriais jis tempia akmenis, kareiviai neišleidžia jo iš akių, ir jo poilsio laikas yra trumpas ir vargingas. Ir tose

valandose jis geležies atlauža skaptuoja ąžuolo šaką. Ne, tai nėra įrankis, kuris tai padaro, tai yra kantrybė ir širdis, ir po ilgo laiko tremtinio rankose yra kryžius. Jis gali tilpti į plaštaką, tačiau žmogus mato jame savo sodybos kryžių ir regi Dievą, esantį danguje, ir kalba Jam:

— Tu ir vėl atpirkai, Viešpatie, mano nuodėmę: aš buvau sutepęs savo tėvynės medį silpnybe, o dabar tu parodei šakoje savo ženklą. Padaryk, kad mano ainiai ir visi mūsų žmonės išliktų budrūs savo krašto sargyboje.

Taip meldėsi žmogus, ir į jo rankas tekėjo jėga, ir į širdį ramybė, ir velnias neberado progos prieiti prie jo, ir pavargęs pasitraukė. Jis negalėjo prisikabinti ilgus laikus, kai žmogus atkalbėjęs, susenęs, bet dvasia stiprus grįžo į savo tėviškę ir namiškius peržegnojo savo kalvarijų kryžiumi. Kaip šeimos narys buvo įvestas jisai į namus ir iš jų nebepasitraukė. Jis keliavo į laisvės karus su jaunais sūnumis ir grįžo su jais ramiais laisvo gyvenimo laikais. Jo akivaizdoje žmonės užmerkdamo akis amžinam poilsiui, ir jo buvo laiminamos visos laimingos namų šventės. Tyliai ir nepastebimai kyboje trobos gale ši atpirktoji ąžuolo šaka — maža ir kukli, tačiau jos globoje žmonės jautėsi kaip saulės kaitroje po šventu pavėsingu medžiu.

Ir šitaip plaukė laikas, sendindamas jaunuosius ir keisdamas žmones, ir atėjo piktos priešų užplūdimo dienos, ir tada velnias atgavo savo netektas viltis — jis vėl slankiojo apie pasirinktąją šeimą ir laukė. Žmonės kantriai iškentė pirmą raudoną bangą, jie stovėjo prie savo žemės, jie nesibijojo nieko, nes jie laikėsi taip pat tvirtai teisybės, kaip plūgo ir dalgio. Ant savo kaktų jie dėjo tokį pat platų kryžiaus ženklą ir kalbėjo, ką galvojo. Štai todėl tėvas, tremtinio sūnus, svetimųjų buvo kalinamas ir neišėjo iš ten gyvas. O sūnus, kuris kitų priešų valdymo metu nesidavė išvežamas iš namų — padėjo savo galvą. — Ir tėvas, ir sūnus praėjo savo pomirtinį kelią nesustoję prie pragaro — šitaip tamsybių karalijai buvo prasidėjęs dar didesnis nusi-vylimo laikas, nes vėlės, kurios per šiuos persekiojimo metus iš ano krašto pakliuvo į pragarą, buvo pačios prasčiausios rūšies, jos visai nebuvo laikomos to krašto vaikais. Ir velnias, kuris neatsistojo nuo šių namų, giezė dantimis ir jau nutarė pasitraukti, kai sužinojo, jog vėl grįžta jo žemiškieji giminaičiai. Žmonės drebėjo dėl jų sugrįžimo, užtat namų motina liepė pasitraukti vieninteliam išlikusiam sūnui:

— Žemės derlingumą jie gali užmušti keletriems metams, bet jeigu jie turės savo galioje tavo gyvybę — tu neprisikelsi jiems iš jos, ir tavo sielą jie gali sutepti.

Ir kai jis buvo už slenksčio, ji grįžo į vidų, ir pasivijo jį, ir į jo delną įspaudė ąžuolinį kryžių.

— Tu būsi namų šeiminkas, — pasakė ji,

— tau priklauso ši šeimos brangenybė. Dabar imk ją, ir ji tave atves atgal.

Ir dabar velnias nusijuokė ir nubėgo paskui jaunąjį vyrą. "Šis bus mano, ir taip būsiu baigęs su šia prakeikta gimine. Kad aš nepriveikčiau tokio piemens!" — Tačiau jis negreit gavo progos išplėsti savo žabangus, nes jaunuolio darbai buvo tiesūs ir mintys taurios—kaip šventos žvakės užbrėžtas ratas saugojo jį namų ilgesys ir tilkėjimas. Ir tiktai kartą, kai žmogus buvo visiškai pavargęs, velnias atrado plyšį prilįsti. Amžinai alkanas buvo jaunuolis, ir darbas svetimame krašte palaužė jo jėgas, ir tada turtin-gas jo ponas kalbėjo jam:

— Tarp tavo daiktų mačiau įdomų drožinį — parduok jį man už pinigus ar duoną.

Ir velnias įsitūpia į jo ausį ir kužda: "Duonos, įsivaizduok — duonos!"

— Mano duktė renka retenybes, — kalba ponas, — ir ji būtinai nori šio daikto. Kiek nori už jį?

"Duonos, duonos!" — gurgia velnias. — "Ko abejoji?" Argi šis šakos galas yra Dievas? Duonos!"

Jaunuolis sėdi užsiėmęs akis, ir jo liežuvis yra sustingęs — toji duona jam stovi taip arti. Tačiau kai jis pajudina lūpas, jis ištaria: — "Ne" — Ir naktį jis išneša savo kryžių — jis išbėga. Jis keliauja per kalnus, ir pavargęs prieš naktį susiranda aukštumų trobelę. Sudžiūvusį duonos žiauberį randa jis, sudžiūvusį, kaip uolos gabalą, tačiau jis pasotina savo alkį ir nusišypso gyvenimui. Jis užmiega ir atsibunda drebėdamas nuo šalčio — židinyje yra pridėta anglių, bet ugnis neima jų.

"Reikia popierio pakurti joms, šnibžda velnias, — argi tu turi jo? Reikia smulkių medžio gabalų — ar tu čia matai kur žabą? Nėra nieko be stalo, ar tu atskelsi jį dantimis. Bet tu saujoje gali sumalti kryžiuką, medis yra senas ir sausas."

Jaunuolis dreba iš šalčio, o velnias šnibžda, ir jo balsas spragsi kaip ugnis: "Jeigu tu čia sušalsi — kokio Dievui bus nauda? Argi čia yra tikras kryžius. O, koks malonus dalykas liepsna, kaip puikiai žėruoja anglys — tik truputį sauso medžio."

Pro besikalenančius dantis jaunas vyras sako: "Ne!" Jis daužosi rankomis sau per šonus. Kaip jo tėvų tėvai šildėsi kelionėse ir miške, jis bėgioja po siaurą erdvę ir kraujas ima atsigauti, ir jis jaučia, kad ties krūtine, kur guli kryžius, pradeda degti švelni ugnis.

Pavasaris yre žemai, ir vyras randa darbą ir prieglaudą, tačiau karas užplūsta kaip potvynis, ir jis nespėja pasitraukti. Ir tie, kurie priverstė jį bėgti iš tėviškės, dabar turi jį savo valdžioje. Jie apvelka jį kario skarmalais, įbruka netikusį ginklą ir išvaro į kovų ugnį.

"Mano Dieve, — galvoja jis, — ar yra

N. E. DISTRICT K. of L. DAY, at Marianapolis, Thompson, Conn. L. to r. Joseph A. Lola, pres.; Marian Fathers and Rev. John C. Jutkevičius, national spiritual director.

baisėsnis pasityčiojimas, kaip kovoti su priešais už priešus?" — Ir kai jis taip svarsto, velnias yra čia pat ir laižosi, tačiau jaunuolis neprisileidžia minties numirti savo noru. Jis žiūri į ežerą: anoje pusėje yra tikrųjų laimėtojų kariuomenė, yra laisvi žmonės. Naktį išsivagia jis ir nušliaužia prie ežero, ant kranto palieka viską, ką turi, truputį drabužių laiko virš savo galvos ir plaukia. Kaip jau yra žinoma iš visų pasakų, velnias nemėgsta vandens — jis bijo, kad tasai gali tapti pašventintas, tačiau dabar neatsilieka nuo žmogaus, ir gerokai paplaukus murma: "Krantas toli, o jėgų beliko tik pusė, kam tu velki tą našta?"

Žmogus atsidūsta — jis numeta viską, tiktai pasiima kryžių ir laiko jį tarp savo lūpų. Vėl nukeliavo galą vandens kelio, ir velnias pliukšena, lyg bangos: "Julik tu uždusi, o tik laisvas kvėpavimas gali išgelbėti. Paleisk tą kryžių, medis yra lengvas, pats išplauks".

Žmogaus akyse darosi tamsu, ir širdis nebeplaka — tačiau dabar jis pamato savo motiną: ji praveria namų duris, įleidžia jį grįžtantį ir sako: — Pakabink ant sienos mūsų kryžių.

Ir plaukėjas dar stipriau suspaudžia lūpas, ir jo jėgos grįžta, tarytum motinos ranka traukia jį, ir netrukus iš vandens jis lipa į mėnesienos krantą.

Už jo nugaros velnias krato savo sušlapusius šerius ir velkasi paskui jaunuolį, kurį priglaudžia laisvi žmonės. Jie nusiunčia jį į ramią vietą, ir ten jis susiranda savo krašto brolius.

Pasaka čia turi baigtis, tačiau joje dar yra kalbama, jog velnias dar nėra pasitraukęs. Ir jis galvoja vis linksmiau: "Jūs pardavinės ir dalinsis kaip vergus. Jums atims tilkėjimą į teisę ir viltį. Jeigu ir tada neišsiginsite Dievo ir parnešite savo šventą ažuolo šaką — aš pasitrauksiu nuo jūsų tautos visiškai".

Julius Baniulis

Autobiografija

Julius Baniulis mirė 1943 m. kovo 10 dieną Brooklyne.

Prieš mirtį jis paliko nemaža poezijos, — savo ir vertimų. Daugiausia vertimų yra iš orientu tautų — egiptiečių, arabų, persų, kinų ir japonų. Tie pomirtiniai J. Baniulio raštai jau sutvarkyti ir siunčiami spausdinti.

Čia dedama autobiografija duoda progos susipažinti su Amerikos lietuviu, kuris taip atsidėjęs dirbo lietuviškajam raštui.

Red.

Gimiau Latvijos sostinėje Rygoje, arti Dauguvos upės, 1880 m. spalio mėn. 15 d., iš motinos Marijonos Rakauskaitės - Baniulienės ir tėvo Izidoriaus Baniulio. Motina kilusi iš Mecėdų kaimo, Šiaulių apskr., o tėvas iš Kuršėnų. Tėvai susipažino ir susituokė Rygos R. K. bažnyčioje, kur aš pakrikštytas ir kur palaidotas pirmasis jų sūnus — Aleksandras. Man sulaukus 12 mėnesių, jie išsikėlė gyventi į Senąją Žagarę, kur miesto pakraštyje, prie pat barono Butlerio lauko, turėjo nusipirkę namus su dideliu daržu bulvėms ir kitoms daržovėms. Mums, vaikams, dar mažiems esant, tėvas darže pasodino 3 eiles plačiai išgarsėjusių Žagarės vyšnių, o jų tarpuose kelių atmainų agrastų, tad vasaromis turėdavome pakankamai ne tik savo daržovių, bet ir skanių uogų.

Esu vedęs; susituokiau su našle Ona Mitkute - Jančiauskiene, kilusia iš Girininkų kaimo, Veiverių valsč., Marijampolės apskr. Gyvenome Brooklyne, N. Y.

Man teko redaguoti Minersville, Pa. leidžiamą socialistinės krypties (kai kas sakydavo, kad aš jį pavertęs iš socialistinio į tautiškai — anarchistinį) savaitraštį "Pirmyn"; jau Brooklyne, N. Y. leidžiamą tautiškai liberalinį savaitraštį "Vienybė Lietuvinkų" (aš tada buvau padėjėjas vyr. red. Juozo Gedmino, paskutiniaisiais laikais, prieš bolševikų okupaciją, buvusio Telšių gimnazijos direktoriaus), tautiškai liberalinės krypties So. Bostone, Mass. leidžiamą savaitraštį "Ateitis" ("Ateitį" pradėjus leisti dukart per savaitę, vyr. red. buvo pakviestas Albinas Rimka, o aš likau jo padėjėju), ir Worcester, Mass. leidžiamą savaitraštį "Amerikos Lietuvis". Tai buvo paskutinis mano redaguojamas laikraštis, kurį redagavau 1920-1921 m. laikotarpiu.

Pasitraukęs iš "Amerikos Lietuvio" redakcijos, grįžau prie savo amato — į spaustuotę prie linotipo, kurio amato pradėjau mokytis, rodos, 1910 m. Tiksliai nebeatsimenu, bet raides rądomis rinkti pradėjau mokytis, rodos, 1908 m.

Chaplain Capt. CHARLES JENKUS

After four years with Uncle Sam (of which two years were in Europe among the displaced persons) Chaplain Capt. Charles Jenkus, a former spiritual advisor of the Knights of Lithuania, New England District, is receiving a royal welcome home from his many sincere friends. Father Jenkus applied himself with the same enthusiasm and inspiration among the D.Ps. that he had manifested in our parish. In appreciation of his efforts and interest in behalf of the less fortunate Lithuanians, one hears glowing commendation and tribute from the local relatives of those displaced persons who had the good fortune to come in contact with Father Jenkus. His experiences in Europe and in the service would have a tremendous influence among the people to keep up their morale and enhance their hopes in their continued struggle for the complete independence of Lithuania and in the firm belief that ultimately right will prevail over might.

Pradėjau mokytis Easton, Pa. vienoje spaustuovėje, kur buvo spausdinami visi Lafayette kolegijos leidiniai, Columbijos universitetui filosofijos klausimais brošiūros, stambus mėnesinis žurnalas skiriamas medicinai, kitas — chemijai, dar kitas — odos gamybai ir kitoms susijusioms su ta gamyba problemoms, ir pora smulkesnių spaudinių — vietos teatrui ir vienai geležinkelio bendrovei. Vadinas, toje spaustuovėje buvo atliekami stambūs ir geros rūšies spaudos darbai, ir tai užspaudė ant manęs savo antspaudą. Mokymosi pradžioj padaryta įtaka pasiliko visam laikui, nors lietuviškose spaustuovėse tai ne visados būdavo galima pritaikyti.

Tiek apie mokymąsi spaustuovniko amato. Tai dieną atliekamas darbas. Dienos darbui pasibaigus, prasidėdavo laisvalaikis, o tuo metu —

anglų kalbos ir literatūros studijavimas. Literatūrą studijavau trimis atvejais. Po pirmojo atvejo buvau susigalvojęs likti dailininku — pradėjau domėtis tapyba, pradėjau skaityti knygas apie tapybos meną ir dailininkus. Lankiau pamokas (prisipirkęs dažų, teptukų ir visa kita), o pasėkoje išėjo aliejiniais dažais nutapytas paveikslas, kurį, žinoma, daugiausia tapė pats mokytojas, o aš dažniausiai tik žiopsojau. Netrukus pamačiau, kad vargu iš manęs galės kada nors išeiti bent koks dailininkas. Tapti dailininku reikia šio tokio kapitalo, o mano kapitalas buvo nukritęs žemiau nulio. Vieną dieną, niekam nieko nesakęs, atsisveikinau su mokykla ir grįžau prie literatūros. Kitą atvejų buvau nusitaręs tapti braižytoju — inžinierium. Pasėkos tokios pat.

Rodos, nė minėti nereikia, kad savu metu teko dalyvauti ir lietuvių amerikiečių organizaciniame veikime: eiti draugijos bei kuopos pirminko arba raštininko pareigas; dainuoti Gabijos chore ir vaidinti; nors nesu kalbėtojas, bet kelis kartus teko vykti į kolonijas ir pasakyti vieną kitą prakalbą. Bet jei tik atsirasdavo kas nors, kas mane šitose pareigose sutikdavo pavaduoti, tai su didžiausiu malonumu pavesdavau jam tas pareigas su visais oratoriaus laurų vainikais.

Teko net ir mokytojauti — mokyti lietuvių kalbos, kurios aš pats dideliu uolumu mokiausi iš didžiųjų mūsų gimtosios kalbos mokytojų: Rygiškių Jono, Kazimiero Būgos, Jauniaus ir kitų, — nepraleisdavau, rodos, nė vienos anais laikais išėjusios knygos lietuvių kalbos mokslo klausimu, nė mažiausio straipsnelio, jei tik jis pakliūdavo į mano rankas. Ar turėdavau kam kitam atliekamo laiko, ar neturėdavau, bet mūsų kalbai visados turėdavau. Per paskutinius kelis metus buvau nuolatinis „Gimtosios Kalbos“ prenumeratorių.

Pirmutinės mano knygos viršelyje atspausiti šie žodžiai „Žmogus. J. Akuratero apysaka. Iš latviškos vertė J. Baniulis. Plymouth, Pa. Spauda ir kaštai „Vienybės Lietuvinkų“, 1907“. (Šis buvo pirmutinis stambesnis mano vertimas, kurį suredagavo Juozas Baltrušaitis, anuometinis „V. L.“ redaktorius. Tai 40 psl. knygutė). Antros knygos viršelyje padėti šie žodžiai: „Jul. Baniulis: Vaizdai-vaizdeliai ir eilės prozoje. Spauda ir lėšos „Vienybės“ Brooklyn, N. Y. (Metai nepažymėti. Psl. 104).

Šitas veikalėlis jau mano paties suredaguotas ir paruoštas spaudai. Kada jis tikrai išleistas, nebeatsimenu.

Savo eilėraščių rinkinio „Ašaros ir džiaugsmas“, kurį išleido laikraštis „Dirva“ (Clevelande), nebeturiu nė vieno egz. Paskutinį, kurį turėjau, vienas prietelius pasiskolino pasiskaityti ir negražina. O kad nuo to laiko jau praėjo daugiau kaip 10 metų, tai ir vilties nebeturiu, kad

sugražintų. Tame rinkinėly (rodos, turi per 100 psl.) sudėti kai kurie mano pirmųjų bandymų, tad ir nemanau, kad būtų kažin kokia jų literatūrinė vertė, švelniai pasakius. Be to, yra jame ir verstinių eilėraščių.

Mano mėgstamiausi poetai: amerikiečių: Edgar Allen Poe, Walt Whitman ir Robert Frost; anglų: Robert Burns, Wordsworth, T. S. Eliot ir Alfred Noyes; airių: William Butler Yeats ir Padraic Colum; lotynų: Publius Vergilius Maro ir Quintus Horatius Flaccus; italų: Dante Alighieri ir Francesco Petrarca; prancūzų: Francois Villon, Charles Baudelaire ir Paul Verlaine; vokiečių: Johann Wolfgang von Goethe ir Friedrich von Schiller; latvių: Karlis Skalbē ir Janis Rainis; lietuvių: Vienažinskis, Bernardas Brazdžionis ir Jonas Aleksandravičius — Aistis; kinų: T'ao Ch'ien, Li Po, Po Chu — ir Wang Wei; japonų: Hitomaro ir Basho; persų: Omar Chajjam (Edwardo Fitzgeraldo vertime) ir Hafiz. O gražiausia ar tik ne pati seniausia iš visų poezijų — tai egiptiečių, sudėta į „Mirusiųjų Knygą“...

Rodos, tai bus visa, ką galėjau arba bent kada nors galėčiau pats apie save pasakyti. Nebent tiek tektų dar pridėti, — kad pirmaisiais savo gyvenimo metais Jungtinėse Amerikos Valstybėse dirbau gana sunkius fiziškus darbus. Jei kas nenorėtų tikėti, kad tai buvo sunkūs fiziški darbai, tegu padirbėja anglų kasyklose, lentpiūvėse, tegu iškrauna ir pakrauna laivus, tegu pasimurdo po gilų sniegą Maine valstybės giriose žiemos metu, ir patirs, ar tai sunkūs, ar lengvi darbai, neminint kitų — daug lengvesnių.

Pagaliau, jei kiltų klausimas, kokioms lietuvių organizacijoms dabar priklausiau, galiu pasakyti tiek, kad šiuo tarpu priklausau Angelų Karalienės parapijai, kuriai vadovauja kun. Juozas Aleksiūnas, ir šv. Vardo vyrų draugijai. Daugiau niekur nepriklausau.

Brooklyn, N. Y. 1942 m. gegužės mėn. 20 d.

Paprastai tikima, gerai išmokus kokios nors kalbos, galima visiškai iš paskutinių ir apsisakyti, ypačiai tada, kad ta kalba žodinga. O taip tik nėra. Mat, kiekviena kalba kuriama to paties prado, kurs ir žmogaus asmeniui suteikia tautinius bruožus. Todėl pilniausias ir esmiškiausias apsišėškimas tėra galimas ta kalba, kuri yra augusi iš tos pačios prigimties, iš to paties tautiškumo, iš kurio žmogus kaip asmuo yra kilęs. Kitos tautos kalba žmogus lyg nesava burna apsišėškia. Kalbėdamas, esmiško savo išmanymo, savo asmenybės pobūdžio negalės žodžiais iškelti.

Žmogus visumet daug aiškesnis, nuoširdesnis ir apskritai žmoniškesnis, kada jis dvasiškai tarpsta prigimtu būdu ir prigimta kalba apsišėškia.

Vydūnas

REV. CASIMIR TUMASONIS, O. F. M.

Reverend Casimir Tumasonis, O. F. M., son of Mrs. and the late George Tumasonis of Brooklyn, was elevated to the priesthood on June 12 at Washington, D. C., by the Most Reverend Amleto Giovanni Cicognani, D. D., Titular Archbishop of Laodicea and the Apostolic Delegate to the United States. Before entering the Franciscan Order at St. Bonaventure's Monastery in Paterson, N. J., he was graduated from the Annunciation School. After three and one-half years at Bishop Loughlin Memorial High School, he completed his secondary education and two years of college at St. Joseph's Seminary, Callicoon, N. Y. Upon completion of novitiate and admission to simple profession he pursued his philosophical studies at St. Stephen's Monastery, Croghan, N. Y., and at St. Anthony's Monastery at Butler, N. J. and was awarded Bachelor of Arts Degree by St. Bonaventure's College of Allegheny, N. Y. His last four years were passed at Holy Name College, Washington, D. C., where he completed his theological studies. During the summer months he attends Siena College, Loudonville, N. Y., studying toward a Bachelor of Science Degree.

Father Casimir offered his First Solemn Mass in the Church of St. Mary of the Angels, Brooklyn, Sunday, June 13. Reverend Joseph J. Aleksionas, Pastor of the parish, was archpriest with Reverend Leopold Meszaros, O. F. M., deacon and Reverend Vincent Powers as sub-deacon. The sermon for the occasion was delivered by the Reverend Casimir Zvirblis, O.P.

The ordinandus has two brothers, George, living in Ridgewood and Edward still residing with his mother.

A Crafty Youth

**) Recorded by Marold in the district of Kur-siai, Lithuania. — from Augustus Schleicher's "Handbuch der Litauischen Sprache", Prag, 1856. II Bd.*

(Translated from the Lithuanian by
Milton Stark)

Once there were two brothers, one great in wealth and a merchant in town, but without a single child, the other a farm drudge — such a drudge that he had not anything to put into his mouth — who had three children. One time this wealthy merchant bethought himself of the condition of his drudge of a brother; accordingly, he hitched up his sleigh (it was wintertime), provisioning it with an outfit of clothes for each of the three children, and set out for his brother's house.

He drove up and stopped before the door. His brother came out in a tattered coat. They greeted each other pleasantly and went into the house. The merchant said: "Brother, where is your wife?" "Ah, brother, she is ashamed to come out from behind the stove; she is half naked, having nothing to wear". "And where are the children?" "They are in school." As these two talked between themselves the children came running home from school for dinner; they welcomed their uncle affectionately. The merchant was happy over them and bade them carry in the clothes he had had sewn for them. And when they were dressed he took them for a ride.

It chanced that their way led through a forest where there were some fine-looking trees to be seen; coming to some thick ashes, the eldest of the children said: "Uncle, here would be some excellent tables". The merchant replied: "Well, my child, do you want to learn carpentry?" "Oh, yes," answered the child, "if only my papa had the means to send me to school". The merchant recorded this in his journal. Journeying farther they came to some thick oaks, of which the second child said: "Here are excellent oaks for wheelwrights". The merchant replied: "Well, my child, you want to be a wheelwright?" "Oh, yes", answered the child, "if only my papa had the means to send me to school". The merchant recorded this in his journal. At length, some distance along, they approached all kinds of handsome trees, but the third child said nothing, though the merchant waited for him to say something. Then they passed into a brambly thicket so dense that a mos-

quito could hardly thrust its beak into it. Now the child spoke: "Uncle, this is a good place to thrash a knibsis." The merchant thought of one thing and another, but in nowise could he fix upon what this little one meant; at last he had to ask the child what his mind was. "Uncle," said the child, "here is a good place for bandits to hide." "Well, now, you want to turn to banditry?" "Oh, yes, if only I could find a way." The merchant recorded this in his journal. After which he turned back to his brother's, to whom he said good-bye and departed for home, taking with him the three children, whom he let to school in the town. One he put to carpentry, the other to learn to be a wheelwright. Not far from the town was a plain where some bandits were encamped; they had their own covert there. Now the merchant knew these bandits, for he gave them news of other merchant who went out of the town with their goods. To these bandits he consigned the third son to learn banditry.

After some time with the bandits this son saw a great injustice among them, which was that they would kill the people whom they robbed; therefore, he said to them: "Brothers, why do you kill those people? They are not at fault because you take their goods and rob them of all they have about them. Let them go." "Well, now," they said, "if you are so crafty let us see you do it." "Ha, I would be a small starling indeed if I could not do that!" Soon a big wagon piled high with goods came along. One of the bandits said: "Go for once and rob that wagon." "I shall rob as much as I can carry, but you come with me and we will all get a share. I will not kill the man."

So saying, the youth hung five pistols about him and hid in wait for the wagon in a thicket beside the road. When the wagon drew close he fired three of his pistols. The driver, thinking that there were a great number of bandits here, jumped off his wagon and cut the horses' traces and galloped off, leaving the wagon behind. The youth and the bandits came out of their hiding places and took out of the wagon whatever pleased them, which things they took back with them to their covert. The youth said: "Now you see, brothers, is it not better than killing a man without need?" But the bandits were angry with him because he showed himself more crafty than they.

The bandit leader, thinking to make of him a journeyman, said: "You must show us your craftiness in another way. There is a market in town now; go there and steal a goat." "That is nothing for me", replied the youth; "I shall steal her three times and sell her twice." Accordingly, he went to the market and waited by the gate for someone to come by leading a goat.

Presently an old man came along leading a white goat. "How is it, grandpa — you have a goat to sell?" "Yes, son". "Well, we shall bargain, then. What do you want for this goat?" "Three dollars." He did not dicker long with the old man. "Come on, grandpa, we shall go and I shall give you a flasket of costly wine." But as the two of them drank, the youth stole out and took the old man's goat and led her to a rye patch outside the town, where he smeared her coat; then he led the goat back to town, and he happened to meet the same old man from whom he had stolen her. The old man said: "Son, is this goat for sale?" "Oh, yes, grandpa." "What do you want for your goat?" "Ten pieces of gold." "Oh, my good son, I, too, had a goat to sell, and I wanted to buy another, but while we were closing the bargain over some wine, my buyer disappeared and stole my goat, for he had not yet paid me. My goat was very much like yours, only that mine was white and yours is motley. Well, son, she will not go for less than ten pieces of gold?" "No; it cannot be otherwise. The goat is excellent, and young besides." "Well, what can one do, if it cannot be otherwise, what can one do?" The old man gave him the money. "Now," said the youth, "let us go drink to the bargain."

While they were drinking, the youth went out and stole the old man's goat and, taking her to the rye patch, blackened her coat and led her back to market. Again he met that old man from whom he had stolen the goat. The old man said: "Is this goat for sale?" The youth asked the same price and received another ten pieces of gold. The old man took his goat and led her straight home, lest someone steal her again. But this robber-youth followed him from a distance. The old man put the goat into the pen, leaving it unlocked, and went into the house to tell his wife that he had bought a black goat. He said to his wife: "First give me something to eat; then I shall go out to the pen to look at the goat."

After he had eaten, he and his wife went to the pen, with a taper, for it was now dark, but they did not find the goat; the youth had already stolen her while they were eating. Now the old woman released her anger on the old man and began beating him from the head down, berating him the while: "All day you dragged yourself around, all day you drank, drinking away your money; and you sold the goat and lie to me now, telling me that you brought back another goat."

What was this old man to do? He went to look for the goat, thinking that she might have run off somewhere. By this time the youth had the goat with him in his covert. He twisted the goat's tail to make her bawl. The old man, hear-

ing the bawling, fell down and put his ear to the ground, trying to hear where it came from. He got up and went in the direction of the sound, but, it happened, he had to wade through a swamp. He waded as far as he could with his clothes on.

Then he returned to the bank, undressed, and started out anew. Meanwhile the goat's thief gave her into the keeping of his fellows and ran around the swamp to where the old man had left his clothes, which he stole and carried back with him to the covert. He also led the goat into the covert. The old man, no longer able to hear the goat's bawling, came back to where he had undressed, but he could not find his clothes and had to go home in his shirt.

Now the bandits came to such a decision about the youth: "We will make him equal with us and send him on his travels. He has become craftier than us". Therewith the youth thanked them for his education and said good-bye, be-taking himself to his Uncle's. The merchant then gave him a large sum of money and equipped him with all that was needed for the journey into the world. The youth went his way and soon happened upon a tavern, wherein he entered for a glass of beer. A widow and her daughter lived in the tavern. Having finished his drink, the youth called to the daughter to accept payment for what he had consumed. He pulled out a bulging handful of money from his pocket, tumbling the coins over with his fingers to find the right ones. At the sight of all this wanderer's money, the daughter went quickly to her mother and said: "Mom, that strange man has so much money it is fearful. You might ask him would he stay behind with us as master." "It would be good," said the mother, "and we do need one". With these words the mother went in and began questioning him from afar, where he had come from, where he was going, and who he was.

She asked him if he did not have a knowledge of work in the field. To which he answered: "Oh, yes, I understand all that one needs to know in life." "Maybe you would be able to remain with us as master, if you do not seek to see more of the world. I am greatly in need of a house head; my affairs have grown worse since I have been living here alone." The daughter came before them as they talked, and the mother added: "Here, if she pleases you, is my daughter in the agreement. I do not look to great wealth, if only I could get a good master. Come and see my property." And she showed him everything that she had. Shortly afterward they came to an agreement, and the youth stayed to live with them.

In the mean time the bandits learned of the crafty youth's whereabouts at the tavern. Two

of them decided to go visit him. They happened to come at a time when he was not at home; whereupon, going into the house, they asked where the master was. His wife answered: "The master is in the fields with the plowmen, but he will soon return if you have need of him. Who are you two?" They answered: "We are the master's brothers, one a carpenter, the other a wheelwright." "Then stay a moment; he will soon be back." But they said: "We have not much time to wait and must go". And they left. Outside they noticed a big barrow, that had been butchered in the morning, hanging in the shed; so when the mistress had returned after seeing them out, the two bandits turned back secretly to steal the barrow and carry it off to their covert.

The master spent a while with the plowmen and came home. His wife said to him: "Your two brothers were here and asked for you." "Why did you not them stay on?" he asked. "Oh, I tried to stop them, but they would not stay, saying, 'We have not much time to wait and must go'." At once the master understood what sort of brothers those two were. He went out to the shed to look at the barrow, but it was no longer there. Going back into the house, he asked his wife if she had not had the barrow moved elsewhere. She said: "Oh, my dear, how so?"

The master knew immediately what had become of the barrow, and he proceeded to give chase. He caught up with the bandits in the forest. As it were, one of the bandits had fallen behind to do his need, while the second was carrying the barrow farther. Approaching the second, then, the master said: "I am rested now; let me carry it". It being dark in the forest, he soon drew apart from the bandit and struck for home. Now the bandit who had lingered behind overtook the other and said: "Well, brother, where is the barrow? Give it to me to carry now." The other answered: "But you took it from me before." "But are you stupid? I have just caught up with you." "Ah," said he, "the crafty one took it away from us." Quickly the two bandits ran after him to recapture the barrow; they caught up with him not far from his house.

The bandits had no choice but to disguise themselves as women, one as the mistress, the other as the daughter, which thing accomplished they went ahead to come face to face with the master before the house. The one dressed as the mistress walked up to him and said: "How was it, you took the barrow away from those two?" The master answered: "I caught them in the forest and grabbed it away". "Well, now, really, you must be very tired; give it to us; we will

carry it into the house, and you go see to the lock so those scoundrels will not come again to do us ill".

He gave them the barrow and went to attend to everything. The two bandits set out again for their covert with the barrow. Entering the house, the master said to his wife: "Where did you put the barrow?" "Well, did you bring it back? I have not yet seen it," she said. "Oh, do not play stupid; you took it from me when I came into the yard — now you say you have not seen it". "But how could it be? I have not even been out of the house," she answered.

He quickly suspected those same rascals of the deed and promptly gave chase, catching up with them in the forest, in which place they had made a fire and were making ready to roast a ham. But their fire was going out, so they had to go look for wood. At which time the master went up to a rotten stump and began beating it with a stick and crying out: "I will not do it any more! I will not do it any more!" These cries reached the bandits' ears, who, each being in a different part of the forest, thought his fellow was getting a cudgelling, and both of them began to run. In such wise the master picked up the barrow and the half-roasted ham and carried them home with him.

The bandits chanced to meet on the same road. One said: "Gad, I will bet your back is blue." The second said: "And yours is certainly as black as the bottom of a kettle — how you shouted! It was terrible to hear." Not until they had bandied words for a time did they find out that not one nor the other had been beaten. It was simply the crafty youth's trickery.

They made up their minds to run after him, but they could not catch him. They came to his house and found it shut and locked, but there was a light burning in the shed and one of the shutters was open, near which lay the barrow and on top of it the ham. The master stood next to the window on the other side of the wall, holding a sword in his hand and waiting to see what would happen.

He did not have to wait long, for one of the bandits stepped up to the window and saw the barrow and the ham lying there on a table, and he said to the second: "Brother, look, here is our barrow." The other said: "Ah, grab the ham at least; we will not be able to take the barrow." This bandit, then, was about to grab the ham, when, his arm being far enough in the window, the master cut all his fingers off with one stroke. "Oh, headsmen! the ham is still hot!" "Go on, you fool, it is hot after being carried through the wind so far! Get away; I will grab it." When his arm was in so far that he was near laying his hand on the ham, his fingers were

chopped off too. "Oh, brother, my fingers are gone!" The first answered: "That is good; now you will not laugh because I lost mine." "We have been tricked by that rascal. Come, let us go home. We have had enough."

So the two bandits went home and thereafter left the crafty youth in peace.

SYLVIA SABONIS, Lithuanian pianist

Music Artists Associated, the leading concert management agency between New York and Los Angeles, has just announced that it has put Sylvia Sabonis, Lithuanian pianist, under contract for a series of piano concerts.

Miss Sabonis, who is well known in Lithuanian music circles, has appeared in Chicago as soloist with the Chicago Symphony Orchestra, in Dallas (Tex.) with the Dallas Symphony Orchestra and in Denver (Colo.) where her performance with the Denver Symphony was hailed by critics as "one of the great musical events of the year". She has also concertized before college audiences throughout the country, and before Lithuanian groups in Chicago, Cleveland, Detroit, South Bend, Pittsburgh, Rockford (Ill.) and Indianapolis.

As a child, Miss Sabonis was a musical prodigy and was a scholarship student with Josef Lhevinne. Her parents, Leokadija and Kastas

Aug. Raginis

Pirmosios Lietuviškos Knygos

1. Knygų spausdinimas Rytprūsiose

Pirmoji lietuviška knyga pasirodė Rytprūsiose. Ten 1525 metais Kryžiuočių Ordino magistras Albrechtas Brandenburgietis priėmė protestantizmą, tapdamas pasauliniu valdovu. Jis norėjo naują mokslą paskleisti savo valdinių tarpe. Jo laikais anoji sritis buvo gyvenami lietuvių ir dar senovinių prūsų, nors pastarųjų didžiąją dalį kryžiuočiai jau buvo išnaikinę.

Kunigaikštis Albrechtas rūpinosi, kad Dievo žodis gyventojams būtų skelbiamas pakenčiamą gimtąja kalba. Karaliaučiaus universitete jis pa-

Sabonis are both professional musicians in Chicago, and are known in every Lithuanian community in this country.

Recently the Business & Professional Women's Club in Downers Grove (Ill.) where Miss Sabonis lives, invited her to give a piano concert in the town high school auditorium. The announcement of the concert, four weeks in advance, resulted in the auditorium being sold out three weeks before the concert was given. In all, 1,200 people were admitted, while about 250 were turned away at the door.

Her most recent concert on April 20 in Elgin (Ill.) before the Elgin Fine Arts Association, led the *Elgin Courier-News* to say editorially: "Her superb performance is a tribute to her American training; her musical understanding is a tribute to her Lithuanian parentage. All we ever hear the Lithuanians in our community boast about are some prize-fighters and hack politicians. Why don't they awaken to this creative artist, this incredible musician in their midst?"

At the present moment, Music Artists Associated is making plans to book Miss Sabonis for a series of college concerts through Boston, New York, Philadelphia, Washington, Pittsburgh, Scranton, Cleveland, Cincinnati, Columbus, Indianapolis, Terra Haute, South Bend, St. Louis, Peoria, Moline and Chicago, with perhaps Kalamazoo and Grand Rapids included. In recognition of her superb artistry, Hon. P. Žadeikis, Minister of Lithuania, is Miss Sabonis' honorary patron.

Interested groups in the states through which Miss Sabonis will concertize might like to get in touch with her concerning the possibility of her giving a concert in their home community. Letters to her might be addressed in care of her management: Music Artists Asssociated, 25 East Jackson Blvd., Chicago 4, Ill.

skyrė septynias stipendijas lietuviams ruošti į protestantų kunigus. Tarp pirmųjų šio universiteto profesorių, lygiai kaip ir stipendininkų, randame žmones, atvykusius iš Didžiosios Lietuvos.

Ne Prūsų lietuvis, bet ateivis iš Didžiosios Lietuvos, Karaliaučiaus universiteto auklėtinis, išleido pirmutinę knygą lietuvių kalba. Buvo tai Martinas Mažvydas (lotyniškai Mosvidius, miręs 1562 m.). Jisai 1547 metais Karaliaučiuje išspausdino katekizmą, kuris ir buvo pirmoji lietuviška knyga. Mažvydas išleido dar keletą kitų veikalų ir yra vertęs giesmių.

Mažvydo pusbrolis Vilentas (miręs 1571) paliko porą giesmynų. Savo kalbos grynumu už abu juos daug aukščiau stovi Jonas Bretkūnas (1532 — 1602), kilęs iš Rytprūsių. Jis davė giesmynų, evangelijų vertimų sekmadieniams ir yra pirmas Šv. Rašto vertėjas į lietuvių kalbą. Jo vertimas tačiau nebuvo išspausdintas. Juo naudojosi vėlesni Biblijos vertėjai ir kalbininkai.

Rytprūsiose pasirodė ir pirmas pasaulinis leidinys lietuvių kalba: buvo tai 1706 metais Karaliaučiuje išspausdintas dešimties Ezopo pasakėčių vertimas.

2. Pirmosios knygos Didžiojoje Lietuvoje

Iš Rytprūsių protestantizmas persimetė į Didžiąją Lietuvą ir smarkiai plėtėsi. Daugelis didikų rėmė šį naują mokslą.

Katalikų dvasininkai susirūpino katalikybės likimu. Kovai su protestantizmu Vilniaus vyskupas parsikvietė jėzuitus, kurie 1579 metais tame mieste įsteigė akademiją. Nuo to laiko Lietuvos sostinė virto svarbiu kultūros židiniu. Jau anksčiau pradėtas puošti kunigaikščių, paskui garsiųjų Lietuvos didikų Radvilų, Sapiehų ar Pacų, Vilnius buvo ne tik politinis, administracinis valstybės centras, bet pavirto ir puikių palocių, nepaprasto gražumo bažnyčių miestu. Vilniaus miestas ėmė kilti ir kaip švietimo vieta, tuo būdu tapdamas viso lietuviškojo gyvenimo širdim ir toks pasilikdamas per išstisus šimtmečius. Vilniaus akademijos garsas pasklido ne tik po Lietuvą, bet ir svetur: atvykdavo jon studentų iš Vengrijos, Vokietijos, Švedijos ir kitų kraštų. Daugiausia lietuviškų knygų buvo taip pat Vilniuje išspausdinta.

Vilniuje 1595 metais buvo išleista pirmoji Didžiosios Lietuvos knyga, nors esama žinių, kad dar viena buvo ten pat išspausdinta keletais metais anksčiau. Išlikusioji pirmutinė knyga buvo katalikų katekizmas, kurį parūpino kan. Mikalojus Daukša (1530 — 1613). Lietu-

Officialus Skyrius

SEKANTIEJI ASMENYS LAIMĖJO VYČIŲ KONTESTĄ:

- Pirmas — Jean Grattan
33 Montague St. Worcester, Mass.
Antras — John Zelinskas
121-14 Liberty Ave., Richmond Hill,
New York.
Trečias — Edward McGlinchey
22 Minnesota Ave., Somerville, Mass.

Širdingai ačiū visiems, kurie prisidėjo prie mūsų darbo.

ACKNOWLEDGMENT

The dissemination of information concerning the recent financial drive for the Supreme Council and the distribution of the chance books entailed a mountain of work. Included in this was the compilation of a mailing list and the filing of the same for future record, processing of the individual pieces of mail and finally the posting of this immense quantity of mail. But before any of this work could commence

vių sąmonės istorijoje jisai yra svarbi asmenybė, ir tai jisai nusipelno savo išgarsėjusia prakalba, kurią jis pridėjo prie Postilės. Toji Mikalojaus Daukšos prakalba buvo ano meto lietuvių manifestas, kuriame raginama nepamiršti šių kiekvienai tautai esminių savybių — tėvų žemės, kalbos ir papročių. "Ne žemės derlumų", — rašo Daukša, — "ne drabužių įvairumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tauta, bet labiau išlaikymu ir vartojimu savo kalbos, kuri didina ir išlaiko bendrumą, santaiką ir brolišką meilę".

Antras stambus to meto katalikų rašytojas buvo jėzuitas kun. Konstantinas Širvydas (1564 — 1631), garsus pamokslininkas. Jo pamokslai pasirodė dviem dalim — 1629 ir 1644 metais. Jis parašė lietuvių kalbos žodyną ("Dictionarium trium linguarum, 1629 m."), kurio išėjo 5 leidimai. Jam priskiriama pirmoji lietuvių gramatika ("Clavis linguae lithuanicae, 1630), kurios ligi mūsų dienų neišliko nė vieno egzemplioriaus.

Ligi 19 amžiaus Daukša ir Širvydas pasilieka geriausi katalikų religinių raštų autoriai lietuvių kalba. Vėlesnieji šios srities autoriai, ypač 18 amžiaus, į savo raštus privėlė daug barbarizmų ir labai nusususino pačią kalbą.

Iš viso 16 amžiuje buvo išspausdinta 20 lietuviškų knygų, 17 a. — per 30 ir 18 amžiuje — apie 100.

there was the necessity to store and establish a site of operation.

For the storage of the material and the base of operation I am deeply thankful to Father Gurinskas and Council 12 who freely opened their hall. In the matter of the actual accomplishment of the task, I convey my sincerest thanks to Stella Kaulius, Brenda Bell, Vera Sharkus, Ann Nausevas, Julia Laukaitis, Genevieve Malkas, Mary Lovinkaitis, Josephine Adams, Henry Kolesk, Eldy Simulenas, Al Monckowich, Steve Montvidas, Francis Baskis, William Kaleda and Al Mikolaitis who sacrificed so much of their own leisure time to assist me in this work.

Eugenia V. Karpus
Secretary

TREMTINIŲ PADĖKA VYČIŲ NAREI

Seligenstadt bei Würzburg Liet. Stovyklos Moksl. Ateitininkų Maironio Vardo Kuopos mergaitės reiškia nuoširdžią padėką Miss Petronellai Želinskas, Dayton 4, Ohio, už suteiktą materialinę paramą — rūbų siuntinį.
Vokietija, 25 gegužės, 1948.

CONVENTION MANDATES are to be sent to the Supreme Council Financial Secretary and NOT to convention committee. As soon as your council or district delegates are selected please fill out the official mandate forms which you will receive from the Supreme Council and send them to me for verification and approval.

THE NUMBER OF DELEGATES that will be allowed each council will depend on the number of fully paid-up members as of July 31. To have your council fully represented, all membership dues must reach me by July 31.

CONVENTION ATTENDANCE RECORDS of all delegates will again be sent to the councils immediately after the convention.

Louise Totilas, Fin. Sec'y.

Reiškiamė Vytišką Gilią UŽUOJAUTĄ

Mirus Centro Finansų Sekretorės L. Totilaitės motinai, reiškiamė gilią užuojautą p-lei L. Totilaitei ir jos šeimai. Lai Dievulis suteikia jos motinos vėlei amžiną ramybę.

*Liet. Vyčių Centro Valdyba,
Vyties Redakcija ir
Administracija*

From the Asst. Editor's Desk

Note to all council correspondents! Due to the national convention being held Sept. 10-12, Detroit, Mich., the *September* issue of VYTIS will be published earlier; therefore, the deadline for that issue is advanced to *August 5th*.

Lithuanian R. C. Alliance of America held its 56th convention in Hotel Statler, Boston, Mass., June 27th-July 1st. Many K. of L'ers not only participated in the sessions, but were elected for high office: Leonard Šimutis, Sr., of Chicago, Ill., honorary member of K. of L., re-elected president and John J. Grigalus, of South Boston, Mass., vice-pres. — elect. The convention chairman was A. F. Kneižys, pres. of the Lith. R. C. Federation of America, also a staunch K. of L'er. Co-chairman of the convention committee was Frank Razvadauskas, honorary member of K. of L.

Bowling over all opposition, Governor Thomas E. Dewey, of New York, swept to victory on the third ballot at the Republican National Convention. Governor Earl Warren, of California, was nominated to the vice-presidency by acclamation after Arizona had withdrawn the name of Harold E. Stassen. Highlight of the 1948 GOP platform was the foreign relations plank. The platform pledged new legislation against communism, also referred to equal pay for equal work regardless of sex, and educational opportunities for all.

Lithuanian Radio ranks ninth in the number of non-English language programs in the United States, being credited with 12 programs. Topping the list are 61 Polish language programs with their weekly 216 hours of broadcasting.

Attention K. of L'ers: Last winter, many scantily-clad Lithuanians suffered from exposure. Many may even die next winter, unless help is sent the Lithuanian D.P's., helpless victims of war. All types of wearing apparel, bedding and shoes is urgently needed. The United Lithuanian Relief Fund of America, is conducting a nationwide clothing drive, and is asking that we bring or send gift of clothing to our local clothing collection center or forward it to the UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA WAREHOUSE, 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

IT PAYS TO ADVERTISE! Council socials, etc. may be announced in the VYTIS at a minimum cost — \$2.00 per inch in the Council Activities section; \$3.00 per inch on the wide section; \$5.00 — one-fourth page.

Mrs. ONA IVASKA, director of the Boston Lithuanian Folk Dance Group.

This year's 14th Annual National Folk Festival, held in the Opera House, Kiel Auditorium, St. Louis, Mo. (April 7-10), brought together groups of many different backgrounds (20 States and Canada) including the Boston Lithuanian Folk Dance Group (Mrs. Ona Ivaska, leader) and Ateitis Lithuanian Folk Dancers, Chicago, Illinois (Vytautas F. Beliajus, director) and claimed them all as a part of the cultural pattern of our country. Both groups performed beautifully and were acclaimed by the audiences and the press.

Among the K. of L'ers who dropped into this office while sojourning in Boston, last month, were: Joseph Boley, pres.; Wm. Količius, Jr. of Pittsburgh, Pa.; Rev. V. Gidziunas, O.F.M. of Kennebunk Port, Me.; Prof A. Kučas of Scranton University; M. Petkus, pres. C-96, Dayton, Ohio; J. B. Laučka, BALF sec'y. of N. Y.; L. Šimutis of Chicago, Ill. and M. Zujus of Wilkes-Barre, Pa., former editors of VYTIS; and D. Degutis of Elizabeth, N. J.

J. Kmito "Iš mano atsiminimų" pradžia

Pereitame numeryje buvo spaustuvėje sumaišyta pati J. Kmito straipsnio pradžia.

Straipsnis turėjo taip prasidėti pirmojoje eilutėje:

"Tai buvo patys geriausi laikai, tai buvo patys prasčiausi laikai; tai buvo tikėjimo metai, tai buvo bedievybės laikas; tai šviesiausias laikotarpis, tai buvo tamsos gadynė; tai buvo vilčių pavasaris, tai buvo šiurpulinga žiema".

Autorių čia nuoširdžiai atsiprašome dėl tokio supainiojimo jo straipsnyje. Red.

Los Angeles, Calif.

COUNCIL 133

We shall continue to hold meetings during the summer due to the fact that arrangements will have to be made for outings sports, etc. The standard date is second Tuesday of the month. Place — parish hall of St. Casimir's Church, 2704 St. George St.

On May 23rd, after attending mass in the little old chapel (which brought back pleasant memories to many of us), we started out early for our first beach party and outing at "Plava del Rey" and were escorted by two motorcycles to the beach. It being a cool day with a cool salty breeze, the warmth of the sun really felt good. Some played volley ball, few braved the tide, while others simply relaxed and procured a tan or "what-have-you". In all, we had an enjoyable day.

Due to the illness of our president, Joseph Peters, our June 8th meeting was presided by Frank Gilbert. Among the more important matters discussed and voted upon were: 1) to hold another beach party at the same place. 2) Volley to be procured for the members' pleasure. 3) In consequence of John Petrauskas' report on the "Taryba" meeting, a petition was sent to Congress asking some action be taken to liberate Lithuania from the communistic rule. 4) A strong drive is being made to help D.P's come to Los Angeles. Up to this writing, 50 have volunteered to aid the D.P's, 5) A favorable report was given by Adele Kucinkas on the Concert which was held June 12th. At this concert, Vince Jonuska Zauinis Leškaitis, Prima Donna of the Lithuanian State Opera, participated. This artist toured Europe and South America, taking leading roles in operas. We hope her stay in California will be a pleasant one. 6) The Catalina Island boat trip is to be deferred because of other pressing activities of the parish. 7) Arrangements are almost complete for our Halloween Dance to be held October 31st. 8) We are making plans for the greatest New Year's Dance and Party ever held by the California

Lithuanians. The meeting was closed with a praye lead by Father Kucinkas, pastor, followed by refreshments.

We cordially invite any visiting Knights to contact us and get acquainted with us if you should decide to spend your vacation in and around Los Angeles. Local members may be reached by getting in touch with the pastor of the Lithuanian Church.

Harrison-Kearny, N. J.

COUNCIL 90

Between the somewhat humid and dewy (California for rain) weather, the summer season has crept up on us. With vacation time here, our council activities have halted their mad, hurried, frantic pace and settled to a slow walk.

On May 30, despite the torn up, battered, "process of repair" condition of Holy Name Hall, C-90 were the hosts to the N.Y.-N.J. District Convention. The meeting V. V. (Valanda Vėliau) as usual, finally got going with a social following the business. Of course, many more people were present at the social than were at the meeting, and a good time was had by all.

A bus ride will be held on July 18th, in conjunction with the New York, Brooklyn and Maspeth councils. The destination is Seaman's Beach, Salisbury Mills, N. Y., and any of you fine people who are interested in fun, come along.

Arrangements for occupying our club rooms are still being made — but it won't be long now!

Welcome home Mary (nee Paslavicius) and John Josephs from their two week honeymoon in Canada.

Congratulations to Vince Peters on his graduation from Seton Hall College.

Birthday congratulations to: Marian Bachanas — July 11, Irene Butkus — 14th, Mildred and Mary Grinewich — 21st, Julie Laukaitis — 10th, and Tillie Miske the 4th of July.

See you'all next month — have a nice vacation.

TWO Bits

Waterbury, Conn.

COUNCIL 7

It's been a long time since Waterbury has had news published in the "Vytis". I shall now endeavor to keep our K. of L'ers posted on Waterbury activities!

MINSTREL

After many years of pros and cons — the club at last put on a minstrel on April 2nd and 9th, in the parish hall. Attendance was good. The cast of sixty-five (majority of which were K. of L. members) also traveled to Bridgeport and repeated the show in the Klein Memorial Hall for the benefit of St. George's Parish, then traveled to Newington and performed for the benefit of the Veteran's Hospital. Part of the show was heard on one of the local radio stations in Waterbury. All in all it was a huge success. Thanks to the cast, the director and all who helped in any way, but most of all to Mr. Edward Di Napoli, or "Duke" as he is better known, for his untiring efforts in soliciting ads for the program book. At the May meeting Father Valantiejus, our pastor, was presented with the entire proceeds of over \$2300.00.

C. L. C.

On May 29th the C. L. C. (Connecticut Lithuanian Catholics) held its annual dinner dance at the Elton Hotel in Waterbury. Our men's and women's bowling teams won the C. L. C. championship. Congratulations.

MOTHER'S DAY

Members turned out in a body to attend the annual Mother's Day mass and communion breakfast. Fortunate members were accompanied by their mothers.

PERSONAL

Congrats — to Flo Zailskas, president — elect and Joe Perry, secretary — elect of the East Mt. Women's Ass'n Golf Club; to Bill Matusavage and his committee for doing a swell job at the C. L. C. dinner dance. By the way, Bill, any news from Florida these days? Vinny Lukmin and Helen P. — when are those wedding bells going to ring?

P. M.

Worcester, Mass.

COUNCIL 116

A nice showing was made at the June meeting! Our main topic was the parish picnic which was held June 20 on the parish grounds... the Penny Board, Candy Wheel and Beano were handled by our members.

The Lithuanian Affairs Committee is very active in its work and is having great success in contacting groups of people interested in furthering the cause of Lithuanian independence. Credit is given to the members who devote their spare time for this great cause.

There was a nice representation of C-116 at the K. of L. Day in Thompson. Everybody enjoyed themselves at this beautiful estate. We spotted Louise Totilas, Marion Lukason and Dot Sinkavitch at the bowling alleys. They also made excellent Pin Girls. Marion Lukason walked off with the highest honors and won a "coke".

We'd like to announce that the monthly paper put out by our own council will be called the "Equestrian". Fr. John suggested the name and won the prize but declined to accept the gift so Mrs. Ann Luce who submitted the second best name was awarded the prize and her winning title "Dis and Data" shall be used as a title for one of our feature columns. No doubt many questions will be asked as to the meaning of the word "Equestrian". We find that the American Encyclopedia reads "Equestrian-knight; Equestrian Order-an order of knights in ancient Rome". The staff felt that it chose an appropriate name, for are we not actually Equestrians (Knights)?

Much of the hard work of getting out this monthly paper has been done by Ed. Vaskas and Richard Wackell. They have done a wonderful job and deserve a great deal of praise, also to the Leketa girls, Ann and Helen, for the use of their typewriter.

Even though the weather has been kind of on the wet side our council's softball team has played nine games in the Olympic Community League. Jackie Kasper pitching his first league game pulled one of the surprises in league play when they defeated the No. Grafton Sports Club who had been undefeated in 5 straight games. He really pitched a wonderful game. The game of all games took place May 27th. C-116 met the Kuraisa Post at Vernon Hill and the boys really played their hearts out to win this one... The score was 2-2 until the fifth inning. By the time the ninth inning was over the Vets had won 9-2.

Dick Wackell shall be lost to the softball team temporarily due to an accident in the game. He ruptured

Photo by J. Matachinskias

NEW ENGLAND DISTRICT OFFICERS and Sports Day committee members discussing the program to be held Sunday, August 29, at Romuva Park, Brockton, Mass. Second from right is Adam Batakis, chmn. of K. of L. Sports Day; lt. to rt.: V. Kavaliauskas, Ed Vaskas, Anele Marks, cor. sec'y.; Joseph A. Lola, pres.; Bertha Čiočys, sec'y.; and J. Juzenas.

a blood vessel in his ankle when his spikes caught in second base.

KAS NAUJO?

What's this we hear about Felix Jason? It seems that at our recent banquet at the Adora Restaurant, Felix became acquainted with one of the daughters and a few nights after took the young Miss to the Totem Pole. We are wondering if there is any more news, how about it-Felix?

Charles Lapinskas, after a serious operation, is on the road to recovery at City Hospital. Our best wishes go to you, Charlie!

Gene Liberis has taken a leave of absence as her office is transferring to Boston. We shall miss her energetic spirit at our meetings.

Dave, Ed Vaskas, John Stansky and Father John left the K. of L. Day at Marianapolis to attend the "Šnipšnyčio Vestuvės" in So. Boston. They report the comedy play was very good and Council 17 is to be congratulated for its excellent performance. It was a treat to us to see Joe Lola and Joe Matachinskias, former C-116 members, taking the lead.

Stan Karsok is willing to take on any able young man in the game of "Jack's" — he has quite a knack in picking up the little jacks before the ball bounces more than once!

With the summer season on its way (we hope) many activities will be on hand.

"Vištuke"

Cambridge, Mass.

COUNCIL 18

The dance committee members thank the many fellow K. of L's for attending our successful Spring Dance at the Hotel Commander June 5th.

TIP-OFFS.

Providence, R. I. is quite a "town". You meet all sorts of people there — especially at a typical K. of L. Convention. Ann Zukas met a striking individual, call him a character, who was labelled a professor for obvious reasons. The boys want to know if he taught you anything, Ann? Everybody must be on the Berkshire Beverage wagon these days. Why? Pete Puzin, the honest gentleman who holds the council's purse strings, has lately been endangering the life of a Cambridge pedestrian. He's got a new boat-like car. Hereafter Al Marcin's middle name can well be Atlas after the display of muscle-flexing he gave in a Boston hotel room recently. "Sammy" has a new nick-name — "Nature Boy". The girls say they beat the men in a "fast" game of softball at the recent Thompson, Conn. picnic. The men merely say "hmfph" to such a claim. The spectacle the male members of C-18 staged by sitting down on the baseball diamond when the females were batting indicated the latter were not tearing the proverbial cover off the ball — whenever they did hit one.

SCOOP.

Mr. and Mrs. Julian S. Arlauskas-Alexander leaving St. Peter's Church, South Boston.

Monsignor Kasimir Urbonavičius officiated at the recent wedding ceremony of Regina Glineckis and Julian Arlauskas-Alexander, St. Peter's Church, South Boston. Twenty-six years ago, the beloved Monsignor also performed the wedding ceremony of the bride's parents, Sophia and John Glineckis in the very same St. Peter's Church.

Mr. and Mrs. Arlauskas are both active K. of L. members, and before their marriage had worked together on many committees. Mrs. Arlauskas is a former C-17 president.

Mrs. Arlauskas' mother and dad also were members of C-17 in their youth; Mrs. Sophia Glineckis also having been president of the council.

Mrs. Arlauskas, a graduate of the Kathleen Dell School, is working with the U.S. Public Health Service, Diabetes Unit in Brookline, Mass. Mr. Arlauskas, is Assistant Training Director of the New England School of Art in Boston, and is a graduate of the Massachusetts College of Art. The young couple are making Dorchester their home.

The wedding party was a truly K. of L. affair, with Stephen Contons and Larry Svelnis, C-17 presidents,

in the group. Lenore Glineckis, sister of the bride, and Alphonse Arlauskas-Alexander, brother of the groom, were maid-of-honor and best man. The bridesmaids were: Eugenia Glineckis (the third sister), Augusta Gudas of Chicago (cousin of the bride), Anne Chaplik and Lillian Arcekauskas. The ushers were: L. Svelnis, S. Contons, Albie Jarvis (fiance of the maid-of-honor, Lenore Glineckis), and Ted Vallis.

Great Neck, N. Y.

COUNCIL 109

Rambling back a little on our news! Our annual communion breakfast held on Palm Sunday, was keenly observed. Each year, one of the highlights at our communion breakfast, is an award made to the most active member in the club during the past year. This year the presentation was made to Lou Ann Sosaris, our very capable treasurer, who has served in this capacity for numerous years, has untiringly served on most all committees, and always has taken an active part in our socials and bowling tournaments. Congratulations, Lou Ann! Incidentally, Lou Ann has traveled quite

extensively. Her itinerary included Canada and Cuba thus far.

Our June meeting was held in the St. Aloysius School with a good attendance. Again, we welcome a new member — Charles Koch. It was unanimously voted that parts of the Constitution be read at our meetings so as to refresh the memory of the "old-timers" and to acquaint the new members with the rules and aims of the K. of L.

We are all looking forward to good 'ole summer time in order that we may delve into numerous activities such as boat rides, beach parties, picnics and softball games with our neighboring councils. First, on the list, is Maspeth for a softball game. Results of the game will be posted later. We also hope to challenge New York, Brooklyn and Newark. Note to Newark — Please leave that pitcher home and give our boys a chance to win.

As you all know, our May semi-formal dance was a success both socially and financially. We thank all the members from the various councils who attended this affair. Looking forward to many more of these affairs. Next big event will take place in October — watch for the date.

According to the grapevine, our most ever popular Duke Bernatovich is contemplating to utter "I do" soon. Perhaps with the next issue, Duke will have joined the "Union". Our best wishes to you, Duke. Does the same go for Mary Ann Wesey? Stop holding out on us, gal!

We wish to express our sympathy to Stanley Bukunt and his mother, who on May 21st lost a brother and son, Charlie, at the age of 27. Many of our members attended the funeral services and offered a mass for the repose of his soul. ... Snoopy

Cleveland, Ohio.

COUNCIL 25

Council 25 would like to thank everyone who helped make our first affair, a Card Party which was held on May 22, such a great success.

We would like to welcome the following new members: Mary Shukai-tis, Mary Susin, Joan Susin, Richard Garuckas and Mike Kubalavich. Thanks goes to Mrs. Mary Susin and Alex Mikelonis for being their sponsors. Get busy you other members. Remember, our membership drive is still on! You new Knights: we are always open to your suggestions, so speak up...

We wish a speedy recovery to Mrs. Kuza. We are looking forward to the district meeting, this summer, which is to be held in Cleveland, at which time we hope to meet the district Knights. Blondie

"Šnipšnytis"

The above picture shows Joe Lola as "Šnipsnytis" being serenaded by "Zose" portrayed by Leonore Glineckis.

"ŠNIPSNYČIO VESTUVĖS"

This original comedy was presented in Lithuanian by Council 17 on Sunday, May 23rd. Its author, Joseph A. Lola portrayed the part of Šnipsnytis so well that everyone now calls him "SNIP!"

The story is centered around "Snip" who, through the mails, wooed and won Zose, an American-Lithuanian beauty. From the time Snip arrives from Lithuania, to meet his beloved at the R. R. station through the end of the wedding reception, Snips antics and quickwitted remarks kept the audience laughing constantly. One scene worth remembering took place in the City Clerk's office where Snip and Zose went to obtain a marriage license. Their attempt to reconcile Mo and Juze, who came to return their license, provided many a laugh. And the clerk in questioning Snip, prior to issuing a license, proved to be a good straight man for he provided the lines that Snip needed to put the audience in stitches for a long time. The wedding reception was typically Lithuanian from the beginning when the bride and groom had their dark bread and wine, to the time they left on their honeymoon. Antose, the bride's little sister, provided many laughs while the bride was opening her gifts. Solos, duets, group singing, dancing, violin and accordion

solos helped make this a lively scene. Two featured soloists added a professional touch to the skit by their fine singing; they were Miss Akvila Siauriutė and Dr. Joseph Antanelis. Incidentally, the Doc was on the receiving end of some of Snip's gags and he proved that he could take it.

The able cast that helped make this comedy a success was as follows: ŠNIPŠNYTIS — Joseph A. Lola; Zose — Leonore Glineckis; Bride's Mother — Ann Kleponis; Bride's Father — Teddy Vallis; R.R. Station Attendant — Al Stakutis; Glamour gal Ruth — Eugenia Glineckis; Glamour gal Helen — Beatrice Kanusky; Juze — Lillian Arcekauskas; Mo — Tony Yakavonis; Clerk — Joe Matachinskas. A chorus of 35 mixed voices, directed by Fr. Tony Baltrusunas, filled in as guests at the wedding and pleased the audience with singing of 4 Lithuanian songs.

During the intermission, Joe Lola, Joe Matachinskas and Teddy Vallis entertained the crowd with a skit entitled "Dvi Kumutės Baliavoja".

The two Joes played the parts of two women who proceed to get drunk in a local bar room while Teddy is the waiter who keeps them supplied with drinks. Joe Lola portrayed the part of a woman so well that many of our people, even today swear that a woman acted the part and that Joe's name was printed in the program by mistake. His ability to mimic the little mannerisms of a woman, powdering her nose and gossiping about all her neighbors, kept the audience laughing all during the skit.

Judging from the attitude of the audience and the comments made after the show, I would say that Council 17's first Lithuanian play in five years was well received and should be the beginning of a series of Lithuanian plays presented by the council.

"Vytis"

Lewiston, Maine COUNCIL 2

At our last meeting, a new membership committee was appointed with Frank Sabaliauskas as chairman, Flo Peseckis, Anne Kalwell and Mary Stasiulis. As a starter, we have four new members.

Peggy Polisky was chosen chairman of our picnic, to be held July 18th at Greene, Maine.

Our Lithuanian Affairs Committee is working earnestly and reports progress on the same.

On May 15th, we sponsored a surprise party for two of our members — Jennie Baltrusaitis and Charlie Witonis, who were recently married. The gala affair took place

Mrs. A. PETRUS, nee Kucinskas
Los Angeles, Calif.

Mr. and Mrs. Joseph Kucinskas of Athol, Mass., announce the marriage of their daughter Adele Elizabeth to Mr. John Petrus (Petrauskas) of Los Angeles, California. The wedding ceremony took place at St. Casimir's Church, Los Angeles, California, on July 3rd, followed by a reception. The bride and groom are spending their honeymoon at Carmel-By-The-Sea and San Francisco. Mrs. Adele Petrus is a registered nurse by profession. We wish Mr. and Mrs. John Petrus, both K. of L. members, much happiness in their wedded life.

at Anne Kalwell's camp, Sabattus. Jennie and Charlie were presented with Fostoria glasses (N.B. Fostoria Glass Co. will send us the bill for advertising later). The out-of-town guests included "Slim" Norkus, Aldona C. of Brockton, Joe Svelnis, Beadie S., Al Stakutis, Al Chetkauskas, of South Boston, and Frank Zinkevitch and Peter Gvazdauskas of Worcester.

CAN YOU IMAGINE — C-2 with clubrooms of their own and having open house... for volunteers for clean-up committees?... Tony R. missing a K. of L. district convention?... Flo P. not getting car sick... Ziggy M. not taking notes faithfully at meetings... Jennie B. and Charlie W. not attending meetings together... Stanley S. without his every-ready smile... Johnny D. without his "did I ever tell you about the time that I..." Al W. without his new (?) car... Henry and Joanne R. attending meetings lately... Mary S. without a problem or worry... Frank S. not liking to polka... Stella P. not singing in the choir?

Little Bo Peep

New York and New Jersey District

The district held its bi-monthly meeting at Holy Name Hall, Kearny, N. J. at which Council 90 was host. Many important items pertaining to the good and welfare of our organization and district were discussed.

Elected officers for the year 1948 — 1949 are: Spiritual advisor—Rev. M. Kemėžis, Bayonne, N. J.; president — Charles Bason, Jersey City; 1st vice-pres. — Joseph Kasper and 2nd vice-pres. — Marcy Matulaitis, both of Kearny; rec. sec'y. — Josephine Adams, Manhasset, N. Y.; treasurer — Ann Klem, Kearny; membership sec'y. — Stella Kaulis, New York; trustees — Helen Pinkin, William Senkus, and Ann Baronis; and correspondent — Frank Vaskas Newark.

Delegates to the National Convention will be elected at the next meeting

Roaming around.

Was certainly a nice repast for delegates and guests after the meeting. A good attendance was in evidence. Many thanks to C-90 for its hospitality.

Congratulations to Rev. M. Kemėžis, our spiritual advisor who celebrated his 15th anniversary in the priesthood on June 10th, to Rev. Karalevičius, his assistant on his 11th anniversary and Rev. John Scharnus of Jersey City on his 10th in priesthood.

Ask Happy of Maspeth 110 about his day at Belmont Park on May 29th. He certainly got a trade-mark that day! July 22nd marks the 2nd anniversary of the passing of Charles Vaskas and August 12th of Louis Ketvirtis both whose work behalf of the organization is well remembered. Remember them in your prayers. May they rest in peace. We wonder if a certain party has found out the schedule of trains to Manhasset up to this time!
The Wanderer

New York, N. Y.

COUNCIL 12

Here's a word of greeting to our newest members: (fellas, you must meet our four tres charming new members) Mary Antonaitis, Madeline Lempicki and Irene and Margaret Krivickas.

CONGRATULATIONS to Ed Samulenas, our president, on the wonderful promotion, which is rightly deserved. We wish for you much happiness and continued success!

HAPPY BIRTHDAYS: Nell Zalis' birthday is this month. Also, many happy returns to Jules Kleizo out Maspeth way.

HERE 'N THERE: Our Social

Photo by J. Matachinskas

SUPREME COUNCIL OFFICERS in conference at the K. of L. clubrooms, S. Boston, Mass., lt. to rt.: J. Lola, vice-pres.; Joseph Boley, pres.; Rev. M. Stepaitis, O. F. M., trustee and P. Grendal.

this month was a very fine one, and the Committee, which included Stella Kaulis and Mary Lovinikaitis, knows we appreciated their efforts. — Saw Eleanore Alexander and Ann Lavitski at the Parish Dance. Come down more often, girls. — C-41 dance on May 24th was very pleasant. — Thanks to Brooklyn C-41 for asking us to their Social on June 10th. — Stanley Borus' Army buddy from Virginia, Doug, visited with Stan and Nell. We ran into them at the shindig at Clinton Park, and Stanley seemed to be having a very good time. — The girls visited Hank Kolesk, who we hear is getting along nicely, and brought him a yo-yo for his birthday. — Right here, we'd like to acknowledge the grand job Yank Yatkauskas is doing as assistant secretary. — Our annual Bus Ride was held on July 18th. Vincent Yatkauskas and Larry Janonis did a A-1 job on this Committee.

A LITTLE BIRD TELLS US:

That the reason Newark to Brooklyn telephone circuits are blocked is that Dynamite Adamaitis is calling Nell Zalis out Dodger-Land way. — That at the Parish Dance, on June 12th, Al "Monk" Monkawitch was walking around with two handbags. No doubt "zumzing" you picked up from "Esquire", Monk? — That "the" Joey Schultz is taking Helen Zindzius places these days!

SPORT NEWS: Thanks to George "Yank" Yatkauskas for the following blow-by-blow report: On Sunday, June 6th, C-12 won their first game of the season, playing against a Bronx team, winning by a score of 18-4. The game was played on Diamond No.5 at Central Park. Highlights of the exciting game included Tony (Wonder Boy) Vernickas' four-hit pitching — the team's all-around slugging 15 hits — and the beautiful headwork by Willy (Rookie of the Year) Kaleda behind the plate when he stopped a foul ball with his left eye. More power to a great team — and Willy Kaleda's left eye!"

In line with sports: on Sunday, June 13th, I witnessed the 25-year celebration of the world famous New York Yankee Stadium before a record crowd. All the Yankee greats of yesteryear were there, and at the ceremonies, Babe Ruth's famous No.3 baseball suit was retired forever to the Cooperstown, N. Y. Hall of Fame, for all who visit this baseball shrine to see. The ovation that greeted the Babe was tremendous and straight from the heart, and recalled very vividly the heart-warming ovation given to another all-time Yankee great, Lou Gehrig. Baseball is a wonderful sport and a wonderful advertisement for a wonderful country!
Brenda Bell

Publisher Notified

MR. A. KAIRYS-GR. / 1070 / State St
 2426 W. 34TH PL.
 CHICAGO 8, ILL.

(28) 11230
 9/1/47
 VYTIS

24

Committee for the 35th Annual Convention

Seated (left to right): Terry Zaliagiris, Juliann Paplinskas, Isabel Peterson. Top row (l. to r.): Anna Mae Uznis, Frank Peterson, chairman, and Gena Podzius.

The thirty-fifth annual convention of the Knights of Lithuania will be held at the Book-Cadillac Hotel, Detroit, Michigan, September 10, 11 and 12, 1948. Host — Council 102, Detroit, Michigan.

Many of us may find ourselves asking just why are these conventions so important, where has the greatest progress been made, and where did we fall short of our goals? What should be our goals in the future? How should we go about attaining them? Just what good does it do to us, first, as Knights; secondly, as individuals? Each of us will arrive at a different answer, but basically, they will all be the same. We go to these conventions as Knights because the K. of L. is the outstanding national Lithuanian American youth organization whose aim is to honor God as Catholics and to keep alive the culture, language and customs of the Lithuanian nation. In unity there is strength. The K. of L. conventions give us an opportunity to work with one another and have better understanding among ourselves. Also, at conventions, we meet active Lithuanian Americans from all over the country.

Details concerning RESERVATIONS and REGISTRATION may be obtained by writing to Ann Mae Uznis, 3079 Maybury Grand, Detroit 16, Michigan.

Dayton, Ohio

COUNCIL 96

The Lithuanian Affairs Committee is working devotedly and energetically in writing letters and doing many other helpful jobs. While the D. P. Bill was before Congress, we wrote letters to our Senators and Representatives, bearing the signatures of all the parishioners. Many of these good people later wrote individual letters after being inspired by our work.

Memorial week-end, Zetta, Dorothy, Mike and Pete invaded Chicago to participate in a bowling tournament. In spite of the good time had by all, it is with a note of sadness that we report their bowling success. One of our members took the last award... Shhh, no names please!! Congratulations are extended to Brighton Park, Council 36 of Chicago, who won the bowling trophy! Perhaps next year our Strike Artists will climb from the bottom of the heap, to take top place... We Hope!

We hereby extend our deepest thanks and appreciation to Chicago's Councils 112 for the invitation; also for showing us all such a grand time during our stay.

While in Chicago, Zetta's friendly smile and personality won her many friends — especially one. Mike seemed to have made a big hit also! Leaving Chicago, Zetta and Mike looked quite worried at the Station waiting for the third party to arrive... she almost missed the train! Wonder why??

Does anyone know what has happened to some of our faithful(?)

members? Haven't seen them around for some time...

Wedding bells were ringing for Eleanor Petkus and Joe Mantz on Saturday, May 29. Our warmest congratulations and best wishes are extended to both.

Dottie.

Pittsburgh, Pa.

COUNCIL 19

Here's the voice of the hills — yes, after all these months, Council 19 thinks it should let the world know what's new or drastic here. Both councils were busier than the proverbial beaver getting set for the June 20th picnic held at the Lithuanian Country Club for the benefit of Displaced Persons.

I simply can't go any further without boasting about all the recent additions to our blue book of new members: Stanley Markunas, Julia Aleshunas, Anna Krastosky, Joan Lesutis, Lorraine Zubkus, J. Katela, Walt Zees, Stanley Simon, Johnny Tumas, Al Penkauskas and the three recently arrived refugees, who are teaching the Lithuanian dances — Barbara Yusys, Beatrice and Vytautas Yucevičius. Another new face, we musn't forget to mention is that of "smilin' boy" Leon. Oh, to have such a happy disposition. Welcome all!

We also have a fine list of congratulations this month. First, our treasurer, Eddie Brazauskas took the step one day in May. No doubt, now the new Mrs. B. will join our ranks — one way to get a new member. Orchids are also in order for Flo Norkus who was married to Pete Jurkonis. Two swell people — (natch, both ardent K. of L'ers). Vera Kolicius' big day was June 19th. Best of everything to all the happy couples.

One incident that we would just as soon forget but feel we must mention is the defeat at our bowling match with the other Pittsburgh council.

COLUMN CLOSERS: Just why did "Casanova Bill" fly to Boston? Any plans to bring her back with you, Bill? — Pete and Bill did a thorough job of distributing the picnic posters. But why the unsheduled stop in Duquesne as we notice a certain funeral home doesn't have a poster to display — We hear Ann Bernatonis will be leaving the Third - Finger - Left - Hand - No - Ring Girls soon. — Last and far from least, is it love in bloom we detect between Lillian of our council and the president of C-62? Their late entrances at the joint meetings seem to be more than coincidental. Time will tell.

SNOOPING SUSIE